

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Μ.Π.Σ.: ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

**«Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΒΑΡΕΙΑ ΙΟΥΛΙΑ

Α.Μ. : 7111Μ002

ΑΘΗΝΑ, 2013

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε κατά το στάδιο ολοκλήρωσης των μεταπτυχιακών μου σπουδών στην Κατεύθυνση Εθνική και Κοινοτική Διοίκηση του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου. Πρόκειται για μια μελέτη της πολιτικής απασχόλησης που σχεδιάζεται και εφαρμόζεται τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όσο σε εθνικό, αλλά και μια καταγραφή και αξιολόγηση των ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων που υλοποιούνται για την καταπολέμηση της ολοένα και αυξανόμενης ανεργίας στη χώρα μας.

Η χαμηλή απασχολησιμότητα και η αυξημένη ανεργία εξακολουθούν να αποτελούν μέγιστο πρόβλημα των περισσότερων κρατών μελών της Ένωσης, και ιδιαίτερα της Ελλάδας, παρά το γεγονός ότι εδώ και τέσσερα χρόνια κατέχουν την πρώτη θέση στις ατζέντες των πολιτικών αρχηγών. Το γεγονός, λοιπόν, ότι ακόμα το πρόβλημα δεν έχει επιλυθεί στο ελάχιστο μού κέντρισε το ενδιαφέρον να εξετάσω το ζήτημα αυτό εις βάθος.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα πρώτα και πάνω από όλα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κο Μάρκο Παπακωνσταντή για την πολύτιμη βοήθεια και στήριξη που μου προσέφερε τόσο κατά τη διάρκεια των σπουδών, όσο και κατά την εκπόνηση της παρούσας εργασίας, ενώ παράλληλα θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλους τους καθηγητές κατά τη διετή μου φοίτηση, καθώς και τον πρόεδρο του τμήματος κο Δονάτο Παπαγιάννη για τις γνώσεις που μου προσέφεραν απλόχερα κατά τη διάρκεια των εν λόγω μεταπτυχιακών μου σπουδών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	6
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	7
ABSTRACT.....	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ.....	10
1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	10
2. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	16
3. ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ : ΑΝΟΙΧΤΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ.....	18
4. ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	20
4.1. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ.....	20
4.2. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	21
4.3. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ PROGRESS.....	21
4.4. Ο ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ PROGRESS.....	22
4.5. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ.....	23
5. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (ΕΣΑ).....	25
6. ΤΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.....	29
6.1. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ.....	29
6.2. Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ EQUAL.....	30
6.3. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.....	31
6.4. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ EURES.....	32
6.5. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΕΠΑ).....	32
7. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ «ΕΥΡΩΠΗ 2020».....	34
7.1. Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ «ΑΤΖΕΝΤΑ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ».....	35
7.1.1. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.....	36
7.2. Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ «ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ».....	37
7.3. Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ «ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΕ ΚΙΝΗΣΗ».....	37

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	40
1. Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΚΦΑΝΣΕΙΣ ΤΗΣ.....	40
1.1. Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	41
1.2. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ.....	45
1.3. Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	46
1.3.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.....	46
1.3.1.1. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΕΩΣ 29 ΕΤΩΝ.....	47
1.3.1.2. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΕΩΣ 29 ΕΤΩΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	47
1.3.1.3. ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ.....	48
1.3.1.4. ΕΝΤΑΞΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ.....	49
1.3.1.5. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ.....	50
1.3.1.6. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ.....	51
1.3.1.7. ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΜΕΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ.....	52
1.3.1.8. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ.....	52
1.3.1.9. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ 10.000 ΑΝΕΡΓΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 16-24 ΕΤΩΝ.....	53
1.3.1.10. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	53
1.3.1.11. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ.....	54
1.3.1.12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΜΕΣΩ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	54
1.3.1.13. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥΣ.....	55
1.3.1.14. ΣΤΗΡΙΞΗ ΝΕΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ.....	55
1.3.2. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 29 ΕΤΩΝ.....	56
1.3.2.1. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	56
1.3.2.2. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΠΛΗΣΙΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ.....	56
1.3.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ.....	57
1.3.3.1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	57
1.3.3.2. ΣΤΗΡΙΞΗ ΝΕΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ.....	57
1.3.3.3. ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ.....	58
1.3.3.4. ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΝΕΝΑΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ.....	58

1.3.3.5.	ΤΟΠΙΚΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.....	59
1.3.3.6.	ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....	59
1.3.3.7.	ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΑΜΕΑ, ΑΠΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ.....	60
1.3.3.8.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ.....	60
1.3.3.9.	LEADER ΑΛΙΕΙΑΣ.....	61
2.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	63
3.	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	65

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ε.Ε.: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΣΛΕΕ: Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΚ: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΑΜΣ: Ανοιχτή Μέθοδος Συντονισμού

ΕΚΑΧ: Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΕΠ: Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη

ΕΚΜ: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο

ΕΣΑ: Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης

ΧΘΔ: Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΤΠΠ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση

ΕURES: European Employment Services

ΕΠΑ: Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Απασχόλησης

ΕτΠ: Επιτροπή των Περιφερειών

ΓΓΝΓ: Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς

ΟΟΣΑ: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

ΠΑΒΕΤ: Πρόγραμμα Ανάπτυξης Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογίας

ΕΠΑΝ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας

ΕΤΕΑΝ: Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης

ΕΣΠΑ: Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

ΜΜΕ: Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η πολιτική απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το αυξανόμενο πρόβλημα της ανεργίας έχουν αποτελέσει τα τελευταία χρόνια μείζονα θέματα στις ατζέντες των ευρωπαϊών πολιτικών αρχηγών. Η οικονομική κρίση που πλήττει την ΕΕ δημιούργησε μεγάλα προβλήματα σε όλους ανεξαιρέτως τους τομείς πολιτικής πλήττοντας παράλληλα και τον τομέα της απασχόλησης. Τα ποσοστά ανεργίας αυξήθηκαν σε όλες τις χώρες της ΕΕ, αλλά ιδιαίτερα στις χώρες του Νότου τα ποσοστά αυτά εκτοξεύτηκαν.

Στην παρούσα εργασία καταγράφονται όλα τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την προώθηση και εφαρμογή της πολιτικής απασχόλησης, γίνεται αναφορά σε όλα τα χρηματοδοτικά μέσα που στηρίζουν τις δράσεις της πολιτικής απασχόλησης, αναλύεται η Στρατηγική για την Ευρώπη 2020 σε σχέση με την απασχόληση και την εργασία και, τέλος, καταγράφεται το πρόβλημα της ανεργίας στη χώρα μας καθώς και οι τρόποι επίλυσής του.

Στην Ελλάδα τα ποσοστά ανεργίας τα τελευταία τέσσερα χρόνια αυξήθηκαν σημαντικά αγγίζοντας πρωτοφανή επίπεδα. Συγκεκριμένα, τον Σεπτέμβριο του 2013 το 27,9% του συνόλου των Ελλήνων πολιτών και το 59,3% των νέων έως 25 ετών ήταν δηλωμένοι άνεργοι. Στην εν λόγω εργασία καταγράφονται όλα τα προγράμματα που υλοποιούνται και εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο για την καταπολέμηση της ανεργίας, τα οποία όμως κατά τη γνώμη μου επιλύουν προσωρινά το πρόβλημα αυτό, χωρίς να προσφέρουν μακροχρονίως βιώσιμη λύση.

ABSTRACT

The employment policy of the European Union and the growing problem of unemployment have been in recent years major issues on agendas of European political leaders. The economic crisis in the EU has created major problems across all policy areas affecting employment at the same time. Unemployment rates increased in all EU countries, but especially in northern countries these rates skyrocketed.

All instruments that are used at European level to promote and implement employment policy and all financial instruments that support the activities of employment policy are recorded in the present study. Furthermore, the Strategy of Europe 2020 in relation to employment and work is being analyzed in this study, when at the same time is recorded the unemployment problem in our country and the ways to solve it.

In Greece the unemployment rate over the last four years increased significantly reaching unprecedented levels. Specifically, in September 2013, 27.9% of all Greek citizens and 59.3% of young people up to 25 years were declared unemployed. All programs that are implemented and applied at national level to combat unemployment are elaborated in this study, but in my opinion these programs are temporarily solve the problem without offering a viable long-term solution.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πολιτική απασχόλησης αποτελεί συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εφαρμογή της στηρίζεται στην αρχή της επικουρικότητας. Κάθε παρέμβαση, δηλαδή, της Ένωσης στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων θα πρέπει να έπεται μιας αποτυχημένης προσπάθειας εκ μέρους των κρατών μελών να επιτύχουν τους προβλεπόμενους στόχους.

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αυτήν την περίπτωση περιορίζεται στη στήριξη και τη συμπλήρωση της δράσης των κρατών μελών, ενώ η διαδικασία λήψης των αποφάσεων προϋποθέτει συναπόφαση του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατόπιν νομοθετικής πρωτοβουλίας εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ωστόσο, τις περισσότερες φορές, λόγω της φύσης της πολιτικής αυτής ακολουθείται η Ανοιχτή Μέθοδος Συντονισμού.

Η πολιτική απασχόλησης στη δεδομένη χρονική συγκυρία κρίνεται όσο ποτέ άλλοτε ζωτικής σημασίας, διότι αποβλέπει στην προώθηση της απασχολησιμότητας, της διαβίου εκπαίδευσης και της ενίσχυσης του εργατικού δυναμικού στα πλαίσια μίας χρονικής συγκυρίας, όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται σε βαθιά οικονομική ύφεση παρουσιάζοντας κατακόρυφη αύξηση των ποσοστών ανεργίας του εργατικού δυναμικού της. Αυτοσκοπός της πολιτικής απασχόλησης, και εν γένει όλων των δράσεων που περιλαμβάνει η κοινωνική πολιτική, είναι η εξίσωση των οικονομικών και κοινωνικών διαφορών, η επίτευξη κοινωνικής συνοχής μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η βελτίωση της ποιότητας της εργασίας ως συντελεστή παραγωγής και η αποφυγή εμποδίων στην κινητικότητα της εργασίας στην εσωτερική αγορά.

Δεδομένης της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης που επικρατεί τα τελευταία τέσσερα χρόνια τόσο στη χώρα μας, όσο και στα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη, το αυξανόμενο πρόβλημα της ανεργίας αποτελεί προτεραιότητα στις πολιτικές ατζέντες της Ένωσης. Τα ποσοστά της ανεργίας στην Ελλάδα, και ιδιαίτερα τα ποσοστά εκείνα που αφορούν στους νέους, εφιστούν την προσοχή της Κυβέρνησης για άμεση δράση και επίλυση του προβλήματος. Η εξυγίανση της οικονομίας και η επαναφορά της χώρας στην ανάπτυξη αποτελεί προτεραιότητα στην πολιτική απασχόλησης που ακολουθείται στη χώρα μας.

Σε απόφασή του τον Απρίλιο του 2013, το Συμβούλιο καθόρισε για μία ακόμα φορά τους στόχους της πολιτικής απασχόλησης των κρατών μελών. Η μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας αποτελεί βασική επιδίωξη για όλα τα ευρωπαϊκά κράτη και αυτό επιχειρείται να επιτευχθεί μέσα από τη δημιουργία εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευέλικτου εργατικού δυναμικού.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Δεδομένων των διαφορετικών οικονομικών διαρθρώσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κοινωνικά τους προβλήματα ήταν στην αρχή της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης - και είναι ακόμη σε κάποιο βαθμό- αρκετά διάφορα. Δεν θα ήταν δυνατόν στην αρχή και ούτε είναι ακόμη δυνατόν να ανατεθεί στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα η λύση όλων των κοινωνικών προβλημάτων των κρατών μελών. Η λύση τους εξαρτάται πράγματι πολύ από την οικονομική πολιτική, η οποία βρίσκεται ακόμη κατά πολύ στα χέρια των εθνικών κυβερνήσεων. Αλλά, καθώς προάγεται η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και τα κράτη μέλη μεταβιβάζουν στην Ένωση σημαντικά εργαλεία οικονομικής και νομισματικής πολιτικής, αυτή αναλαμβάνει όλο και μεγαλύτερες υποχρεώσεις για την κοινωνική πρόοδο όλων των πληθυσμών που την αποτελούν¹.

Κάνοντας μία ιστορική αναδρομή, διαπιστώνουμε ότι με την Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (1951) λαμβάνονται τα πρώτα μέτρα σε επίπεδο κοινότητας αναφορικά με την πολιτική απασχόλησης. Συγκεκριμένα χορηγήθηκε ενίσχυση σε εργαζομένους των τομέων άνθρακα και χάλυβα, των οποίων οι θέσεις εργασίας απειλούνταν από τη βιομηχανική αναδιάρθρωση. Την ίδια χρονική στιγμή η Κοινότητα αντιλαμβάνεται ότι πρέπει να υπάρξει ένα όργανο το οποίο θα χειρίζεται θέματα κοινωνικού χαρακτήρα και συστήνει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) με κύρια αρμοδιότητα την καταπολέμηση της ανεργίας.

Αντίστοιχα, η πρώτη προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας να προάγει, πέραν του οικονομικού, το κοινωνικό μοντέλο πραγματοποιείται με την Συνθήκη της Ρώμης το 1957² με δευτερεύοντα, ωστόσο, βήματα. Με τη Συνθήκη αυτή προβλέπεται το δικαίωμα στην εργασία, στις καλές συνθήκες στον χώρο απασχόλησης, στην επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και επιμόρφωση στη σύγχρονη τεχνολογία, στην κοινωνική ασφάλιση και προστασία, στην πρόληψη κατά των ατυχημάτων και των ασθενειών, στο δικαίωμα διαμόρφωσης συλλογικών συμβάσεων και διαπραγματεύσεων μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών και, τέλος, στην ίση αμοιβή για ίση εργασία³.

Με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986) καθορίστηκε μια νέα ευρωπαϊκή στρατηγική που αποσκοπούσε στην υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής των κρατών μελών, στην βελτίωση της

¹http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/5/13/index.tkl?lang=gr&all=1&pos=148&s=1&e=10

² <http://www.cy2012.eu/el/page/employment-and-social-policy>

³ Υφαντόπουλος Ν. Γιάννης, Η Κοινωνική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης

διοικητικής λειτουργίας και στην ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής με δραστηριότητες που αφορούν την κοινωνική έρευνα και το περιβάλλον⁴.

Ο Κοινωνικός Χάρτης που ψηφίστηκε το 1989 σε επίπεδο αρχηγών κρατών προσέθεσε κάποια επιπλέον κοινωνικά δικαιώματα στον τομέα της απασχόλησης για τους λαούς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Τα δικαιώματα αυτά αναφέρονται:

- Στην απασχόληση και αμοιβή
- Στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας
- Στην κοινωνική προστασία
- Στην επαγγελματική κατάρτιση
- Στην ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στο χώρο εργασίας
- Στην προσπέλαση, στην πληροφόρηση, τη διαβούλευση και τη συμμετοχή των εργαζομένων
- Στην προστασία της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο εργασίας

Παράλληλα με τον Κοινωνικό Χάρτη υιοθετήθηκε από την Επιτροπή ένα Πρόγραμμα Δράσης για την επίτευξη του στόχου της κοινωνικής διάστασης της ενιαίας αγοράς. Το Πρόγραμμα αφορά δράσεις για την απασχόληση, την αλληλεγγύη και την Ενιαία Εσωτερική Αγορά.

Με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ (1992) τα άρθρα του Κοινωνικού Χάρτη παρέμειναν αμετάβλητα, ωστόσο στον τομέα της απασχόλησης διαπιστώθηκαν σημαντικές εξελίξεις, καθώς ξεκίνησε η συζήτηση για την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης, από την οποία πρόεκυψαν πέντε άξονες δράσεων. Ανάμεσά τους ήταν η μετάβαση από μια παθητική σε μια ενεργή πολιτική για την αγορά εργασίας, η μείωση του έμμεσου κόστους των μισθών και η ενδυνάμωση των μέτρων για τις ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες (νέοι, γυναίκες, μακροχρόνια άνεργοι και μεγάλοι σε ηλικία εργάτες). Επίσης δόθηκε έμφαση στην ενδυνάμωση της κοινωνικής ασφάλισης ως διάστασης της πολιτικής απασχόλησης με μια σειρά μέτρων τα οποία αποσκοπούσαν στην ανάπτυξη ενός συστήματος κοινωνικής προστασίας, έτσι ώστε να μην παρέχουν απλά στους ανέργους επιδόματα, αλλά να ενθαρρύνουν ενεργά τη συμμετοχή, την προετοιμασία ή την επανένταξη στην εργασία.

Με την Λευκή Βίβλο που παρουσιάστηκε από την Επιτροπή το 1994 διατυπώθηκαν νέες προτάσεις για την κοινωνική προστασία, την κοινωνική ασφάλεια και τη δημόσια υγεία. Η οικονομική ανταγωνιστικότητα συνυπάρχει πλέον με την κοινωνική πρόοδο, καθιερώνονται ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και αρχίζει να πραγματοποιείται η μετάβαση προς ένα νέο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο, λόγω της προσχώρησης στην Κοινότητα της Αυστρίας, Σουηδίας, Φινλανδίας. Αναφορικά με τον τομέα της απασχόλησης, δεδομένου ότι υπήρχε υψηλό επίπεδο ανεργίας στις

⁴ http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/treaties/treaties_singleact_el.htm

περισσότερες χώρες της ΕΕ, η δημοσίευση της Λευκής Βίβλου για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση έδωσε το έναυσμα για μια συζήτηση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Στρατηγική και τη Στρατηγική για την Απασχόληση και έφερε για πρώτη φορά το ζήτημα της απασχόλησης στην κορυφή της ευρωπαϊκής ατζέντας.

Τον Δεκέμβριο του 1994, στη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Έσσεν, προκειμένου να καταπολεμηθεί η ανεργία, συμφωνήθηκαν κάποιοι βασικοί στόχοι προς επίτευξη από τα κράτη μέλη που σκοπό είχαν κυρίως να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης, να υπάρξει ανάπτυξη της έντασης απασχόλησης, να αυξηθούν οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας και να καταπολεμηθεί η ανεργία των νέων και η μακροχρόνια ανεργία. Τα κράτη μέλη καλούνταν να διασφαλίσουν ότι θα μετουσιώσουν αυτές τις συστάσεις σε πολυετή προγράμματα που θα παρακολουθούνται από την Επιτροπή και το Συμβούλιο.

Από την υπογραφή της Συνθήκης του Άμστερνταμ και ύστερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε τα υψηλά επίπεδα κοινωνικής προστασίας ως έναν από τους βασικούς της στόχους. Η Ένωση έχει ως αποστολή να προάγει στο σύνολο της Κοινότητας την αρμονική, ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων, να καθιερώσει ένα υψηλό επίπεδο απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας και να επιτύχει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Επιπρόσθετα, στοχεύει στην αειφόρο, μη πληθωριστική ανάπτυξη, σε έναν υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας και σύγκλισης των οικονομικών επιδόσεων, σε ένα υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος, στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου και την ποιότητα ζωής, στην οικονομική και κοινωνική συνοχή και στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών.

Με την Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997) προωθούνται μέτρα προκειμένου να μετατραπεί η ασφάλιση ανεργίας σε ασφάλιση απασχολησιμότητας, διοργανώνονται χρηματοδοτικές διευθετήσεις για την κοινωνική προστασία, δημιουργούνται ευέλικτοι μηχανισμοί για τη διαχείριση της μετάβασης από την εργασία στη σύνταξη. Στον τομέα της πολιτικής απασχόλησης, η Συνθήκη του Άμστερνταμ στο άρθρο 2 κάνει λόγο για την προώθηση ενός υψηλού επιπέδου απασχόλησης ως ενός από τους στόχους της Ένωσης. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι «η Κοινότητα είναι υπεύθυνη για την παραγωγή εξειδικευμένου, καταρτισμένου και προσαρμόσιμου εργατικού δυναμικού και για τη διασφάλιση ότι οι αγορές εργασίας είναι ικανές να αντιδρούν άμεσα στη μεταβαλλόμενη φύση της οικονομίας». Παράλληλα, στο άρθρο 126 τονίζει τη σημασία μιας συντονισμένης στρατηγικής απασχόλησης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ στο άρθρο 128 αναφέρεται στην ίδρυση «ενός πλαισίου ανάπτυξης εθνικών πολιτικών απασχόλησης στη βάση κοινών Ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων και συμφερόντων». Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη προσεκλήθησαν να διαμορφώσουν μια νέα στρατηγική εκπονώντας Εθνικά Σχέδια Δράσης, στα οποία θα καταγράψουν τους Εθνικούς Στόχους

για την καταπολέμηση της ανεργίας και τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης.

Η έκτακτη σύνοδος κορυφής του Λουξεμβούργου για την απασχόληση, τον Νοέμβριο του 1997, προηγήθηκε της έναρξης ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ, το 1998, και δρομολόγησε την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση –ΕΣΑ (1997 - 2005), η οποία ονομάζεται επίσης Διαδικασία του Λουξεμβούργου. Δημιούργησε το πλαίσιο για την ετήσια παρακολούθηση των εθνικών πολιτικών απασχόλησης. Ο συντονισμός των εθνικών πολιτικών απασχόλησης σε επίπεδο ΕΕ βασίζεται στη δέσμευση των κρατών μελών να θεσπίσουν ένα κοινό σύνολο σκοπών και στόχων. Η στρατηγική στηρίχθηκε στα ακόλουθα συστατικά στοιχεία:

- Κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση·
- Εθνικά σχέδια δράσης (ΕΣΔ)
- Κοινή έκθεση για την απασχόληση·
- Συστάσεις.

Στα τέλη της δεκαετίας του '90, οι ηγέτες της Ε.Ε. έβλεπαν ότι παρά τα κοινωνικά μέτρα και τις πολιτικές που ανέπτυξαν, τα προβλήματα της ανεργίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού παρέμειναν ζοφερά. Η Ευρωπαϊκή στρατηγική για την κοινωνική πολιτική στηρίζεται στην επίτευξη τεσσάρων στόχων : ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα, απασχόληση, κοινωνική συνοχή.

Με τη Στρατηγική της Λισαβόνας 2000 προωθήθηκαν κάποιες γενικές κατευθύνσεις στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής : ο εκσυγχρονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Μοντέλου, οι επενδύσεις στον άνθρωπο, η οικοδόμηση ενεργού κράτους πρόνοιας, η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και η προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας. Επίσης, το 2000 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας όρισε τον νέο στρατηγικό στόχο να γίνει η ΕΕ «η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης στον κόσμο», ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή. Περιέλαβε την πλήρη απασχόληση ως κυρίαρχο στόχο της πολιτικής απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής και καθόρισε συγκεκριμένους στόχους που θα έπρεπε να επιτευχθούν έως το 2010.

Η Στρατηγική της Λισαβόνας που καταρτίστηκε τον Μάρτιο του 2000 από τους ευρωπαίους ηγέτες έθετε ποσοτικοποιημένους και συγκεκριμένους στόχους αποσκοπώντας στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην αύξηση της κοινωνικής

ευημερίας, στην αντιμετώπιση της ανεργίας και, τέλος, στη δημιουργία κινήτρων για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της απασχολησιμότητας⁵.

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης (ΕΣΑ) διαμορφώνεται, τόσο στα πλαίσια της Στρατηγικής της Λισαβόνας όσο και στα πλαίσια της Συνθήκης της Νίκαιας και της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και απαρτίζεται από τρεις κύριους στόχους και μια σειρά προτεραιοτήτων. Η Πλήρης Απασχόληση, η Ποιότητα στην Εργασία και η Συνοχή αποτελούν τους τρεις στόχους ενώ εισάγεται μια σειρά κατευθύνσεων οι οποίες αφορούν τις συνθήκες εργασίας, την ασφάλεια στην εργασία, τη διασφάλιση των μειονεκτούντων ατόμων και τις ίσες ευκαιρίες στην εργασία.

Η ΕΣΑ αναθεωρήθηκε το 2002 και ως αποτέλεσμα έχουμε την εκ νέου δρομολόγηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση το 2005, εστιάζοντας στην ανάπτυξη και τις θέσεις εργασίας και με στόχο την απλούστευση και τον εξορθολογισμό της Στρατηγικής της Λισαβόνας. Οι αναθεωρήσεις περιελάμβαναν την εισαγωγή ενός πολυετούς χρονικού πλαισίου που εκτείνεται από το 2005 έως το 2010 και συγκέντρωναν τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση που στόχο είχαν να συμβάλουν στην προώθηση της πλήρους απασχόλησης, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Επόμενη αναθεώρηση επήλθε το 2012, με την οποία θεσπίστηκαν μέτρα για την καταπολέμηση της ανεργίας.

Με την Συνθήκη της Λισαβόνας ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων καθίσταται νομικά δεσμευτικός, στους στόχους την Ένωσης προστίθεται η πλήρης απασχόληση στην εργασία, η αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, η κοινωνική πρόοδος, η κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία και η ισότητα ανδρών και γυναικών στις κοινές αξίες και αρχές επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ταυτόχρονα, η Συνθήκη επιβάλλει στα ενωσιακά όργανα κατά τη χάραξη των επιμέρους πολιτικών να λαμβάνουν υπόψιν τους την προαγωγή ενός υψηλού επιπέδου απασχόλησης, τη διασφάλιση της κατάλληλης κοινωνικής προστασίας και την καταπολέμηση κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» είναι η νέα εξαετής στρατηγική για την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η οποία θέτει τα θεμέλια για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, που πρέπει να πραγματοποιήσουν τα κράτη μέλη και περιλαμβάνει τις κατευθυντήριες γραμμές και τους γενικούς προσανατολισμούς για τις μελλοντικές πολιτικές τους. Οι ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές περιέχουν πέντε πρωταρχικούς στόχους, εκ των οποίων τρεις αφορούν στην κοινωνική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης, ήτοι:

⁵ Παπαγιάννης Δον., Ευρωπαϊκό Δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα- Κομοτηνή, 2011.

- ✓ αύξηση της απασχόλησης
- ✓ μείωση της φτώχειας
- ✓ βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης

2. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η πολιτική απασχόλησης διέπεται από κάποιες ευρωπαϊκές οδηγίες, οι οποίες ορίζουν και θεσμοθετούν τους βασικούς στόχους και τις αρχές. Η νομική βάση των οδηγιών της ΕΕ για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία είναι το άρθρο 153 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πρώην άρθρο 137 ΣΕΚ), το οποίο εκχωρεί στην ΕΕ την αρμοδιότητα να εγκρίνει οδηγίες στον συγκεκριμένο τομέα⁶. Όλες οι οδηγίες που καθορίζουν τις ελάχιστες βάσεις στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας για την προστασία των εργαζομένων έχουν ως νομικό έρεισμα το ανωτέρω άρθρο. Η μεταφορά των οδηγιών στα εθνικά δίκαια αποτελεί υποχρέωση των κρατών μελών, τα οποία, ωστόσο, έχουν το δικαίωμα να θεσπίσουν αυστηρότερες κανόνες από αυτούς που προβλέπονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η οδηγία-πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ της ΕΕ για την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία συνέβαλε καθοριστικά στη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία θεσπίζοντας τις ελάχιστες απαιτήσεις που θα πρέπει να τηρούνται και να εφαρμόζονται στα κράτη μέλη σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων⁷. Με την Οδηγία αυτή διασφαλίζεται ένα ισότιμο επίπεδο ασφάλειας και υγείας σε όλους τους εργαζομένους της ευρωπαϊκής επικράτειας- ανεξάρτητα από τις ελάχιστες νόμιμες διαφοροποιήσεις που ενδεχομένως να υπάρχουν από κράτος σε κράτος, ενώ ταυτόχρονα οι εργοδότες υποχρεούνται να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης που απαιτούνται τόσο για την ασφάλεια των εργαζομένων όσο και για τις συνθήκες υγιεινής στο χώρο εργασίας τους.

Σύμφωνα με την οδηγία 2000/43/ΕΚ, απαγορεύονται οι φυλετικές διακρίσεις στους τομείς της απασχόλησης, της κατάρτισης, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής προστασίας, των κοινωνικών παροχών και της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες. Το εύρος της προστασίας από τις διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, ηλικίας, αναπηρίας και γενετήσιου προσανατολισμού περιορίζεται στην απασχόληση, την εργασία και την επαγγελματική εκπαίδευση (οδηγία 2000/78/ΕΚ).

Η οδηγία 2006/54/ΕΚ του ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης έχει σαν στόχο την απλοποίηση, τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα απασχόλησης. Απαγορεύει, δηλαδή, τις άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά την

⁶ <https://osha.europa.eu/el/legislation/directives/directives-intro>

⁷ <https://osha.europa.eu/el/legislation/directives/the-osh-framework-directive>

πρόσληψη, την πρόσβαση στην απασχόληση ή σε ελεύθερο επάγγελμα, την απόλυση, την επαγγελματική κατάρτιση και εξέλιξη και την υπαγωγή σε οργανώσεις εργαζομένων ή εργοδοτών.

3. ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ : ΑΝΟΙΧΤΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ⁸

Η ανοικτή μέθοδος συντονισμού (ΑΜΣ) δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της πολιτικής για την απασχόληση και της διαδικασίας του Λουξεμβούργου. Έχει οριστεί ως μέσο της στρατηγικής της Λισσαβόνας (2000) και προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών με απώτερο σκοπό τη σύγκλιση των εθνικών πολιτικών. Τα κράτη αξιολογούνται μεταξύ τους, ενώ η Επιτροπή διατηρεί εποπτικό και μόνο ρόλο.

Λόγω της φύσης της πολιτικής απασχόλησης και δεδομένου ότι οι δράσεις για την απασχόληση, την κοινωνική προστασία, την κοινωνική ένταξη, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τα θέματα νεολαίας παραμένουν στη δικαιοδοσία των κρατών μελών, η κοινοτική συμβολή περιορίζεται στον καθορισμό κοινών στόχων, κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών για όλα τα κράτη μέλη, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση, την ανάλυση των μέτρων που λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο και την έκδοση συστάσεων απευθυνόμενων στα κράτη μέλη⁹.

Έτσι, εισήχθη η διαδικασία της Ανοιχτής Μεθόδου Συντονισμού. Η Μέθοδος αυτή αποτελεί μια μορφή συνεργασίας των κρατών μελών και της Επιτροπής και έχει σχεδιαστεί με τέτοιον τρόπο, ώστε να βοηθά τα κράτη να δρουν συντονισμένα.

Συγκεκριμένα, η διαδικασία της Ανοιχτής Μεθόδου Συντονισμού έχει ως εξής¹⁰ :

- Η Ένωση καθορίζει συγκεκριμένους πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους, και ορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για την επίτευξη των στόχων αυτών, τηρώντας ένα προκαθορισμένο χρονικό πλαίσιο.
- Τα κράτη λαμβάνουν υπόψιν τους ευρωπαϊκούς στόχους και τους προσαρμόζουν σε εθνικούς, ανταλλάσσοντας απόψεις με άλλες χώρες, και μέσω των συγκρίσεων αναδεικνύονται οι καλύτερες περιπτώσεις (best practices)
- Οι στόχοι ποσοτικοποιούνται και καταγράφεται το μέγεθος επιτυχίας ανά χώρα και περιφέρεια
- Τα επιτεύγματα αξιολογούνται από μια Ειδική Συμβουλευτική Επιτροπή.

Με την διαδικασία της Α.Μ.Σ. απαιτείται ομοφωνία και όχι ειδική πλειοψηφία για τη λήψη των μέτρων και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποκλείονται από τη σύλληψη και την εκτέλεση αυτών. Η ΑΜΣ περιλαμβάνει μέτρα

⁸ http://europa.eu/legislation_summaries/glossary/open_method_coordination_el.htm

⁹ <http://www.consilium.europa.eu/policies/council-configurations/employment,-social-policy,-health-and-consumer-affairs.aspx?lang=el>

¹⁰ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=750&langId=el>

«ελαστικού χαρακτήρα» (soft law), τα οποία είναι λίγο πολύ δεσμευτικά για τα κράτη μέλη, αλλά δεν έχουν ποτέ τη μορφή οδηγιών, κανονισμών ή αποφάσεων. Κατ' αυτό τον τρόπο, στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβόνας, η ΑΜΣ επιβάλλει στα κράτη μέλη να καταρτίσουν σχέδια εθνικών μεταρρυθμίσεων και να τα διαβιβάσουν στην Επιτροπή.

Με την Α.Μ.Σ. εξυπηρετούνται πέντε αρχές- σκοποί:

- ✓ Η αρχή της επικουρικότητας: Επιχειρείται η επίτευξη μιας ισορροπίας μεταξύ της εθνικής κυριαρχίας- κρατικής αυτονομίας και του συντονισμού των κρατών με τις πολιτικές της Ένωσης.
- ✓ Η σύγκλιση: Σκοπός είναι η επίτευξη των από κοινού προκαθορισμένων στόχων, στους οποίους το κάθε κράτος μέλος συνέβαλε.
- ✓ Η έμφαση στα αποτελέσματα: γίνεται χρήση ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών που σκοπό έχουν να καταστήσουν διαφανέστερη την αξιολόγηση των πολιτικών.
- ✓ Η παρακολούθηση κάθε χώρας: ακολουθείται η διαδικασία της σύγκρισης, της υιοθέτησης των βέλτιστων πρακτικών, της ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας.
- ✓ Ολιστική προσέγγιση: δεν μπορεί να υπάρξει αποτελεσματική κοινωνική πολιτική, αν δεν εναρμονιστεί και επεκταθεί και σε άλλες συσχετιζόμενες με αυτήν πολιτικές (εκπαιδευτική, φορολογική, υγείας).

4. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

4.1. ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το οποίο άρχισε να λειτουργεί τρία χρόνια μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Ρώμης αποτέλεσε το κύριο μέσο χρηματοδότησης της κοινωνικής πολιτικής, κυρίως για την καταπολέμηση της ανεργίας μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού στις νέες τεχνολογίες και τις νέες μορφές απασχόλησης¹¹. Χρηματοδοτεί προγράμματα που στοχεύουν στην προώθηση της απασχόλησης, τη γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων και τη διευκόλυνση της προσαρμογής στις μεταλλαγές της βιομηχανίας ιδίως μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης και του επαγγελματικού προσανατολισμού. Αποστολή του ΕΚΤ είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων ατόμων, ιδίως εκείνων με ιδιαίτερες δυσκολίες, η υιοθέτηση νέων ενεργών πολιτικών και συστημάτων καταπολέμησης της ανεργίας, η βελτίωση δεξιοτήτων και η υποστήριξη περιφερειών με ιδιαίτερα προβλήματα. Χρηματοδοτεί μέτρα για την ανάπτυξη ενεργού πολιτικής αγοράς εργασίας, την ενίσχυση ατόμων που διατρέχουν τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού, την βελτίωση της γενικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, την προώθηση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων, του επιχειρηματικού πνεύματος και των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και την ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και της απασχολησιμότητας των γυναικών. Το ΕΚΤ αποτελεί ένα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ένωσης που αποσκοπεί στη μείωση της απόκλισης των επιπέδων ευημερίας και επιπέδου ζωής των κρατών και των περιφερειών της Ε.Ε.¹².

Το Ταμείο αποτελεί τον μηχανισμό στήριξης της Στρατηγικής για την απασχόληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μέσω του προγραμματισμού εξοπλίζει το ανθρώπινο δυναμικό να ανταποκριθεί στις μεταβαλλόμενες συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας, δίνοντας προτεραιότητα στην ενίσχυση ομάδων πληθυσμού που κινδυνεύουν περισσότερο να βρεθούν εκτός αγοράς εργασίας ή και να περιθωριοποιηθούν κοινωνικά. Η επένδυση στην ανάπτυξη εργατικού δυναμικού με υψηλά επαγγελματικά προσόντα αποτελεί κυρίαρχη προτεραιότητα του ΕΚΤ, ιδιαίτερα στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες εκείνες όπου η οικονομική ανάπτυξη υστερεί.

¹¹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=86&langId=el>

¹² <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=el>

4.2. ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομικής και της κοινωνικής συνοχής μειώνοντας τις περιφερειακές ανισότητες. Συμβάλει σε μια σειρά μέτρων που ενισχύουν την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση και χρηματοδοτεί επενδύσεις που αποσκοπούν στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης. Ενισχύει τις επενδύσεις που στοχεύουν στις υποδομές υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, στην εκπαίδευση και στην αντιμετώπιση των οικονομικών και των κοινωνικών προβλημάτων των αστικών περιοχών.

Το ΕΤΠΑ ουσιαστικά χρηματοδοτεί¹³:

- παραγωγικές επενδύσεις που επιτρέπουν τη δημιουργία ή τη διατήρηση σταθερών θέσεων απασχόλησης
- επενδύσεις σε έργα υποδομής που συμβάλλουν στην ανάπτυξη, στη διαρθρωτική προσαρμογή, στη δημιουργία και τη διατήρηση θέσεων απασχόλησης, καθώς και στη διαφοροποίηση, στην αναζωογόνηση, στην άρση της απομόνωσης και στην ανακαίνιση των οικονομικών εγκαταστάσεων και των παρακμαζουσών βιομηχανικών περιοχών, των αστικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή καθώς και των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία.
- προγράμματα για την ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης και της δραστηριότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων·
- επενδύσεις στους τομείς της παιδείας και της υγείας

Οι τομείς που ενισχύονται από τη δράση του ΕΤΠΑ είναι κυρίως η ανάπτυξη παραγωγικού περιβάλλοντος, η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη, η ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας, η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος, η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά την απασχόληση, και η διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία.

4.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ PROGRESS

Το Πρόγραμμα PROGRESS, το οποίο χρηματοδοτεί δημόσιες υπηρεσίες, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, ενώσεις εργοδοτών και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) αποτελεί ένα μέσο χρηματοδότησης για θέματα απασχόλησης, ισότητας των φύλων, κοινωνικής ένταξης και περιορισμού της διακριτικής μεταχείρισης και της

¹³http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/job_creation_measures/l600_15_el.htm

διαφορετικότητας¹⁴. Το πρόγραμμα χωρίζεται σε πέντε τομείς που αντιστοιχούν στους πέντε κύριους τομείς δραστηριοτήτων: απασχόληση, κοινωνική προστασία και ενσωμάτωση, συνθήκες εργασίας, ποικιλομορφία και καταπολέμηση των διακρίσεων, καθώς και ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Οι στόχοι του προγράμματος είναι έξι¹⁵:

- βελτίωση των γνώσεων και της κατανόησης της κοινωνικής κατάστασης που επικρατεί στα κράτη μέλη μέσω της ανάλυσης, αξιολόγησης και της στενής παρακολούθησης των πολιτικών
- υποστήριξη της εκπόνησης στατιστικών εργαλείων και μεθόδων και κοινών δεικτών
- υποστήριξη και παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας και των πολιτικών στόχων
- προώθηση της δικτύωσης, της αμοιβαίας μάθησης και του εντοπισμού και της διάδοσης ορθών πρακτικών στο επίπεδο της Ένωσης
- ευαισθητοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών και του κοινού σχετικά με τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που επιδιώκονται στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής προστασίας και ενσωμάτωσης, των όρων εργασίας, της καταπολέμησης των διακρίσεων και της ποικιλομορφίας, της ισότητας ανδρών και γυναικών
- ενίσχυση της ικανότητας των κύριων δικτύων της ΕΕ να προωθούν και να ενισχύουν τις πολιτικές της Ένωσης.

4.4. ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ PROGRESS

Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Μικροχρηματοδοτήσεων Progress¹⁶, συστάθηκε το 2010 και ο ρόλος του έγκειται στην αύξηση της διαθεσιμότητας μικροπιστώσεων, δηλαδή μικρών δανείων κάτω από 25.000 ευρώ, για την ίδρυση ή την επέκταση μικρής επιχείρησης. Ο μηχανισμός αυτός δεν χρηματοδοτεί απευθείας επιχειρηματίες, αλλά δίνει τη δυνατότητα σε επιλεγμένους παρόχους μικροχρηματοδοτήσεων στην ΕΕ, όπως ιδιωτικές ή δημόσιες τράπεζες, μη τραπεζικά ιδρύματα μικροπιστώσεων και μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, να αυξήσουν τα ποσά που δανείζουν. Με αυτή τη

¹⁴ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=86&langId=el>

¹⁵ http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/community_employment_policies/c11332_el.htm

¹⁶ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=el&catId=836>

διαδικασία αυξάνεται αφενός το ποσό που διατίθεται για μικροδάνεια, αφετέρου γίνεται διασπορά του επιχειρηματικού κινδύνου και αναλαμβάνει από κοινού το μερίδιο ζημίας.

Μικροχρηματοδότηση Progress δικαιούνται¹⁶ όσοι επιθυμούν να γίνουν ελεύθεροι επαγγελματίες ή να συστήσουν/επεκτείνουν μια μικροεπιχείρηση. Μικροεπιχείρηση θεωρείται εκείνη η επιχείρηση, η οποία διαθέτει έως δέκα υπαλλήλους στο δυναμικό της. Επίσης, μικροχρηματοδότηση δικαιούνται όσοι είναι άνεργοι ή έχουν αποσυρθεί προσωρινά από την αγορά εργασίας ή όσοι δεν έχουν τη δυνατότητα να λάβουν συμβατική πίστωση επειδή είναι γυναίκες/ νέοι/ ηλικιωμένοι/ ανάπηροι/ ή ανήκουν σε μειονοτική ομάδα.

4.5. ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ¹⁷

Το 2006, ιδρύθηκε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση¹⁸, το οποίο συστάθηκε αρχικά για την περίοδο 2007-2013 προκειμένου να παράσχει στην ΕΕ ένα μέσο επίδειξης αλληλεγγύης και να στηρίξει τους εργαζομένους που απολύθηκαν κατόπιν μεγάλων αλλαγών στη μορφή του παγκοσμίου εμπορίου που προκάλεσε η παγκοσμιοποίηση. Έχει στόχο τη διευκόλυνση της επανένταξης στην απασχόληση των εργαζομένων σε περιοχές, κλάδους, επικράτειες ή αγορές εργασίας που κλονίζονται από σοβαρή διαταραχή της οικονομικής δραστηριότητας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε νέα Πρόταση για να εξασφαλιστεί η συνέχιση της λειτουργίας του Ταμείου την επόμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020, επεκτείνοντας το πεδίο εφαρμογής του Ταμείου ώστε να περιλάβει και τους γεωργούς¹⁹.

Το Ταμείο διαθέτει 500 εκατομμύρια ευρώ ετησίως προκειμένου να στηρίξει όσους εργαζομένους έχασαν τη δουλειά τους εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης, της ανάπτυξης του παγκόσμιου εμπορίου και της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης. Παρέχεται βοήθεια και καθοδήγηση στην αναζήτηση εργασίας, εξειδικευμένη κατάρτιση και προώθηση της επιχειρηματικότητας, ενώ παρέχονται εφάπαξ επιδόματα αναζήτησης εργασίας, κινητικότητας και συμμετοχής σε δράσεις διά βίου μάθησης και κατάρτισης.

¹⁷ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=326&langId=el>

¹⁸ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=COMPARL&reference=PE-483.720&format=PDF&language=EL&secondRef=01>

¹⁹ http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/social_agenda/c10155_el.html

Ωστόσο, επιδόματα κοινωνικού χαρακτήρα, όπως συντάξεις ή επιδόματα ανεργίας δεν προσφέρονται από το εν λόγω Ταμείο.

5. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (ΕΣΑ)

Η δομή της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Απασχόλησης και της Κοινωνικής Πολιτικής έχει δυο κεντρικές συνιστώσες, την επίτευξη περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας και την προώθηση ίσων ευκαιριών. Στόχο για την ΕΕ αποτελεί η δημιουργία της ανταγωνιστικότερης και δυναμικότερης οικονομίας της γνώσης σε παγκόσμια κλίμακα. Η εν λόγω δομή μετουσιώνεται στην ατζέντα της κοινωνικής πολιτικής που σχεδιάστηκε για τη σύνδεση της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής με την πολιτική απασχόλησης.

✓ Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1997-2004

Σύμφωνα με την Διαδικασία του Λουξεμβούργου (τον Νοέμβριο του 1997), όπου και συστάθηκε η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση, τα κράτη-μέλη συμφώνησαν για τη δημιουργία ενός ευνοϊκότερου περιβάλλοντος για την απασχόληση με βάση την αρχή της ισότητας στις ευκαιρίες. Η Στρατηγική ουσιαστικά περιλαμβάνει ετήσιο σχεδιασμό, μέτρα παρακολούθησης των πολιτικών και εξέτασης των μέτρων που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα η στρατηγική απαρτίζεται από τέσσερις Πυλώνες:

Πυλώνας 1: Απασχολησιμότητα

Καθορίζονται από την Επιτροπή οι πολιτικές απασχόλησης που θα εφαρμοστούν στα κράτη μέλη και ορίζονται οι κατευθύνσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη από αυτά σχετικά με:

- βελτίωση της απασχολησιμότητας των εργαζόμενων και των ανέργων με στόχο τη μείωση της ανεργίας και την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης στην ΕΕ μέσω της αντιμετώπισης της ανεργίας των νέων,
- πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας
- προώθηση ενεργών πολιτικών απασχόλησης για ανέργους
- φορολογικές μεταρρυθμίσεις
- ανάπτυξη δεξιοτήτων στο πλαίσιο της ισόβιας μάθησης
- επίσης, λαμβάνεται υπόψη η γήρανση του πληθυσμού και η ταύτιση της ζήτησης με την προσφορά εργασίας.

Πυλώνας 2: Προσαρμοστικότητα

Πρόκειται για την διαχείριση των συνεχώς μεταβαλλόμενων συνθηκών αγοράς και την αντιμετώπιση της διαρκούς εξέλιξης των νέων τεχνολογιών από όλους τους κοινωνικούς φορείς (κοινωνικούς εταίρους, κυβερνήσεις, επιχειρήσεις, εργαζόμενους) μέσω της ισορροπίας μεταξύ ευελιξίας στην αγορά εργασίας και της ασφάλειας και υγείας. Πρόκειται ουσιαστικά για τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης και την ευελιξία της εργασίας, την προσαρμογή σε διάφορους τύπους εργασίας, την υποστήριξη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, τη βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς εργασίας²⁰.

Πυλώνας 3: Επιχειρηματικό Πνεύμα

Ο Πυλώνας αυτός αφορά σε μέτρα που στοχεύουν στην διευκόλυνση των επιχειρήσεων, όπως η απλούστευση των συνθηκών λειτουργίας και ίδρυσης επιχειρήσεων μέσω της μείωσης των διοικητικών αγκυλώσεων και της θέσπισης φορολογικών κινήτρων, η ευχερέστερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση, η εξάλειψη της αδήλωτης εργασίας, η ενίσχυση των νέων τεχνολογιών και των ΜΜΕ, η μείωση του κόστους που προκύπτει από την πρόσληψη ενός πρόσθετου υπαλλήλου και, τέλος, η μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων που επιβάλλονται στην εργασία πριν από το έτος 2000.

Πυλώνας 4: Ισότητα Ευκαιριών

Ο πυλώνας της ισότητας των ευκαιριών αποσκοπεί στη ίση μεταχείριση και εξέλιξη στην επαγγελματική σταδιοδρομία ανδρών και γυναικών αλλά και των ανθρώπων με ειδικές ανάγκες. Προωθεί την μη διάκριση των εργαζομένων λόγω φύλου, εθνικότητας, θρησκευτικών και πολιτικών πεποιθήσεων.

✓ Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2005-2010 - Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση

Η ΕΣΑ αναθεωρήθηκε το 2002 και τέθηκε σε ισχύ το 2005 εστιάζοντας στην προώθηση πλήρους απασχόλησης, στην εξασφάλιση ποιότητας και παραγωγικότητας στην εργασία και στην επίτευξη της κοινωνικής συνοχής και ενσωμάτωσης. Οι στόχοι αυτοί ενσωματώθηκαν σε μία σειρά κατευθυντήριων γραμμών που είχαν ως εξής¹⁸ :

- ενεργητικά και προληπτικά μέτρα για τους ανέργους και τους άεργους
- ενίσχυση της επιχειρηματικότητας για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης
- διαχείριση των αλλαγών και προώθηση της προσαρμοστικότητας και της κινητικότητας στην αγορά εργασίας,

²⁰ <http://ande.isma.lv/Gr/10100.htm>

- προώθηση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και της δια βίου μάθησης,
- εξέλιξη των αμοιβών με τέτοιο τρόπο που να συμβάλλει στην μακροοικονομική σταθερότητα και μεγέθυνση.
- αύξηση της προσφοράς εργατικού δυναμικού και προώθηση της παράτασης του επαγγελματικού βίου,
- προώθηση της ισότητας των φύλων,
- προώθηση της ενσωμάτωσης και καταπολέμηση των διακρίσεων εις βάρος των μειονεκτούντων ατόμων στην αγορά εργασίας,
- παροχή κινήτρων για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της εργασίας,
- μετατροπή της αδήλωτης εργασίας σε κανονική απασχόληση,
- αντιμετώπιση των περιφερειακών ανισοτήτων στην αγορά εργασίας
- εφαρμογή πολιτικών απασχόλησης που θα στοχεύουν στην πλήρη απασχόληση, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία και στην ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής
- δημιουργία αγοράς εργασίας χωρίς αποκλεισμούς
- ενίσχυση ελκυστικότητας της εργασίας, ώστε αυτή να καταστεί αποδοτική για τους αναζητούντες εργασία
- προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες.

✓ **ΤΟ ΕΤΟΣ 2012**

Τον Απρίλιο του 2012 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέσπισε μια σειρά μέτρων προκειμένου να μπορέσει να αναχαιτίσει το με λιγνιώδες ρυθμό πρόβλημα αύξησης της ανεργίας. Η "δέσμη μέτρων για την απασχόληση" όπως ονομάστηκε περιλαμβάνει δράσεις για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την αποκατάσταση της δυναμικότητας των αγορών εργασίας και τη διαχείριση των πολιτικών απασχόλησης.

Η δημιουργία θέσεων εργασίας πρόκειται να πραγματοποιηθεί μέσα από τη μείωση της φορολόγησης της εργασίας, την επιδότηση των προσλήψεων και την αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού σε τομείς όπως η πράσινη οικονομία, οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, η υγεία και η περίθαλψη.

Η δυναμικότητα των αγορών εργασίας πρόκειται να πραγματοποιηθεί μέσα από τη στήριξη των υπαλλήλων όταν αλλάζουν δουλειά ή επιστρέφουν στον επαγγελματικό στίβο, τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις στις αγορές εργασίας, την επένδυση σε νέες δεξιότητες και την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων.

Τέλος, η διαχείριση των πολιτικών απασχόλησης απαιτεί τη συνεχή παρακολούθηση των χωρών της ΕΕ, έτσι ώστε τα οικονομικά θέματα να μην υπερισχύουν των θεμάτων απασχόλησης και των κοινωνικών θεμάτων.

Η δέσμη μέτρων για την απασχόληση βασίζεται στην Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας, στο πλαίσιο της στρατηγικής "Ευρώπη 2020", και υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Απασχόλησης και το Πρόγραμμα Αμοιβαίας Μάθησης²¹.

²¹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=101&langId=el>

6. ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

6.1 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ²²

Με τον Κανονισμό αριθ. 1922/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ιδρύθηκε το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων, το οποίο έχει σκοπό την παροχή συνδρομής στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και στα κράτη μέλη για την ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας των φύλων στις πολιτικές τους και για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου.

Το Ινστιτούτο παρέχει τεχνική εμπειρογνωμοσύνη στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη της ΕΕ, ώστε να προωθήσει και να ενισχύσει την ισότητα των φύλων, να ενσωματώσει τα θέματα ισότητας των φύλων σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές και τις συνακόλουθες εθνικές πολιτικές, να καταπολεμήσει τις διακρίσεις λόγω φύλου και να ευαισθητοποιήσει τους Ευρωπαίους πολίτες, ειδικότερα μέσω διασκέψεων και εκστρατειών ενημέρωσης.

Το Ινστιτούτο βασίζει τις εργασίες του σε δεδομένα αντικειμενικά, αξιόπιστα και συγκρίσιμα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι αρμόδιο για τη συλλογή, την ανάλυση και τη διάδοση των δεδομένων αυτών, αναλύει τις συλλεχθείσες πληροφορίες που προέρχονται από διεθνείς οργανισμούς και τρίτες χώρες, συμβάλλει στην ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας των φύλων στην ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική και ενθαρρύνει την ανταλλαγή εμπειριών και το διάλογο μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων φορέων, ιδίως των κοινωνικών εταίρων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και των ερευνητικών κέντρων.

Αξίζει να αναφερθεί, ότι στα πλαίσια προώθησης της ισότητας των φύλων θεσπίστηκε τον Μάρτιο του 2006 το *Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για την Ισότητα των Φύλων* με κύριο σκοπό να ενθαρρύνει δράσεις από τα κράτη μέλη και την ΕΕ για την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, τη βελτίωση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής για τις γυναίκες και τους άνδρες και την προαγωγή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου. Το Σύμφωνο στηρίζεται στους ήδη υφιστάμενους στόχους, σκοπούς και μέσα στο πλαίσιο της διαδικασίας της Λισαβόνας και ενισχύει την εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να αυξηθεί το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών.

Στο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για την Ισότητα των Φύλων (2011-2020), που εγκρίθηκε στις 7 Μαρτίου 2011, το Συμβούλιο επιβεβαίωσε εκ νέου την οικονομική σημασία της πολιτικής για την ισότητα των φύλων, δηλώνοντας ότι οι πολιτικές για την ισότητα των

²²http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/equality_between_men_and_women/c10938_el.htm

φύλων έχουν ζωτική σημασία για την οικονομική μεγέθυνση, την ευημερία και την ανταγωνιστικότητα, και συνιστώντας την ανάληψη σχετικής δράσης τόσο στο επίπεδο των κρατών μελών όσο και στο επίπεδο της Ένωσης.

6.2 Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ EQUAL

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL²³ λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση αφενός και αφετέρου, ως προς τις άλλες πολιτικές καταπολέμησης των κοινωνικών διακρίσεων, εστιάζοντας στην αγορά εργασίας. Αποτελεί ένα εργαλείο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση που χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και στοχεύει στη διάδοση νέων τρόπων καταπολέμησης των διακρίσεων.

Οι δράσεις του EQUAL υλοποιούνται μέσω αναπτυξιακών συμπράξεων με την συμμετοχή δημοσίων και ιδιωτικών φορέων (δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς απασχόλησης, ΟΤΑ, επαγγελματικές ενώσεις, συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις), οι οποίοι καθορίζουν τη στρατηγική που θα ακολουθήσουν για την αντιμετώπιση διαγνωσμένου προβλήματος διακρίσεων και ανισοτήτων στην αγορά εργασίας, εφαρμόζουν καινοτόμες προσεγγίσεις για την αποτελεσματική υλοποίηση της στρατηγικής τους, συνάπτουν συμφωνίες διακρατικής συνεργασίας και επιδιώκουν την ενσωμάτωση καλών πρακτικών στις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές για την απασχόληση και την κοινωνική ενσωμάτωση. Επιπρόσθετα, οι δράσεις του EQUAL θα πρέπει να προωθούν την καινοτομία, η οποία αποτελεί πρωταρχικό κριτήριο για όλα τα στάδια του σχεδιασμού και υλοποίησης.

Η διακρατική συνεργασία είναι ένα ακόμη στοιχείο που διακρίνει την πρωτοβουλία του EQUAL καθώς αποτελεί εργαλείο για ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσία μεταξύ των κρατών μελών, ενώ παράλληλα εξυπηρετείται και η αρχή της ενδυνάμωσης - ενεργούς συμμετοχής όλων των ατόμων του κοινωνικού οικοδομήματος. Η εν λόγω αρχή ισοδυναμεί με την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των ατόμων αυτών, ώστε να έχουν αυξημένα κίνητρα και ευκαιρίες για ολοκληρωμένη κοινωνική ένταξη, πέρα από την επαγγελματική αποκατάσταση.

Τέλος, οι δράσεις του EQUAL διέπονται από τις αρχές της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου (gender mainstreaming) και της ενσωμάτωσης καινοτομιών στις τρέχουσες πρακτικές και στις εθνικές πολιτικές (mainstreaming). Σε αυτές τις δύο αρχές βασίζεται η προώθηση και η πιλοτική εφαρμογή καινοτόμων τρόπων επίτευξης των πολιτικών

²³http://www.equal-greece.gr/images/logo/perilipsi_anatheorimenou_programmatos.pdf

στόχων της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και της κοινωνικής πολιτικής. Πιο συγκεκριμένα, η αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου (gender mainstreaming) αποσκοπεί στην εξεύρεση βέλτιστων πρακτικών και καινοτόμων δράσεων που βασικό μέλημά τους είναι η ισότητα των φύλων, ενώ η αρχή της ενσωμάτωσης καινοτομιών στις τρέχουσες πρακτικές και στις εθνικές πολιτικές (mainstreaming) αποσκοπεί στη χρήση – ενσωμάτωση καινοτόμων πρακτικών τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η αρχή της ενσωμάτωσης καινοτομιών διακρίνεται σε κάθετη και οριζόντια. Στην κάθετη ενσωμάτωση, οι καλές πρακτικές, καθώς και τα αποτελέσματα των δράσεών τους που υλοποιούνται σε εθνικό επίπεδο διοχετεύονται σε ένα μεγαλύτερο κύκλο φορέων του κράτους μέλους, όπως επιχειρήσεις, κοινωνικοί εταίροι, ΟΤΑ κλπ. Στην οριζόντια ενσωμάτωση οι καινοτόμες πρακτικές που αποδεικνύονται επιτυχημένες κατά την εφαρμογή τους διοχετεύονται στον κορμό των βασικών πολιτικών για την απασχόληση και την κοινωνική ενσωμάτωση, για την μετέπειτα διάδοσή τους και στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

6.3 Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης δημιουργήθηκε βάσει του άρθρου 150 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και έπειτα από απόφαση του Συμβουλίου τον Ιανουάριο του 2000. Διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Η Επιτροπή Απασχόλησης προετοιμάζει τις συζητήσεις που πρόκειται να γίνουν στο Συμβούλιο και αφορούν τον τομέα της απασχόλησης, προετοιμάζει τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, την Έκθεση για την απασχόληση και τις συστάσεις που σχετίζονται με την εφαρμογή των πολιτικών για την απασχόληση από τα κράτη- μέλη.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά με τους κοινωνικούς εταίρους (συνδικάτα και εργοδότες) σε επίπεδο ΕΕ για να συζητήσουν θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Επίσης, έχει αναπτύξει στενές σχέσεις συνεργασίας με την ΕΕ, την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής, την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας και την Επιτροπή Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Η Επιτροπή έχει δημιουργήσει δύο υπο-ομάδες²⁴:

- ✓ Η Ad hoc ομάδα της Επιτροπής Απασχόλησης, η οποία βοηθά στην προώθηση του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών για την απασχόληση και την αγορά εργασίας.
- ✓ Η ομάδα Δείκτες, η οποία βοηθά στην επιλογή και την ανάπτυξη των δεικτών που απαιτούνται για την παρακολούθηση της στρατηγικής για την απασχόληση.

²⁴ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=115&langId=en>

6.4 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ EURES

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Απασχόλησης EURES²⁵ (European Employment Services), είναι ένα δίκτυο που δημιουργήθηκε το 1993 για τη συνεργασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης των κρατών μελών της Ε.Ε. Το δίκτυο EURES διευκολύνει και παρέχει πληροφορίες, συμβουλές και υπηρεσίες πρόσληψης - τοποθέτησης στον εργαζόμενο και τον αναζητούντα εργασία σε άλλη Ευρωπαϊκή χώρα, αλλά και στον εργοδότη δίνει τη δυνατότητα να αναζητήσει βιογραφικά σημειώματα υποψηφίων για εργασία. Μέσω της πύλης EURES παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε πολίτη της ΕΕ να καταχωρίσει το βιογραφικό του σημείωμα online και αντίστοιχα ο κάθε εν δυνάμει εργοδότης να αναζητήσει εργαζόμενο βάσει των προσόντων και ικανοτήτων του. Το δίκτυο EURES διαθέτει επίσης πολλές πληροφορίες για τις συνθήκες διαβίωσης και αγοράς εργασίας σε κάθε χώρα, έτσι ώστε ο υποψήφιος εργαζόμενος να είναι ενημερωμένος σχετικά με τον τόπο προορισμού του²⁶.

Στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η διαδικτυακή υπηρεσία της ΕΕ για την απασχόληση EURES²⁷ επεκτείνεται προκειμένου να συμπεριλάβει περισσότερες κενές θέσεις εργασίας μέσω της ένταξης στο δίκτυο και των ιδιωτικών γραφείων εύρεσης εργασίας, με σκοπό να ικανοποιεί τις ανάγκες ακόμη περισσότερων ανέργων. Η μεταρρύθμιση του EURES θα βοηθά κυρίως τους νέους άνεργους να βρουν δουλειά ή να ενταχθούν σε κάποιο πρόγραμμα μαθητείας ή επιμόρφωσης και είναι σύμφωνη με την ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας που έχει καταρτίσει η ΕΕ με στόχο να γίνουν πιο ευέλικτες οι αγορές εργασίας, να αποκτήσουν οι εργαζόμενοι τις δεξιότητες που χρειάζονται, να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας και να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας.

6.5 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΕΠΑ)²⁸

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Απασχόλησης (ΕΠΑ) είναι ένα σύστημα πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές απασχόλησης και τις τάσεις στις αγορές απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Οφείλει να συλλέγει πληροφορίες και στατιστικά δεδομένα των κρατών μελών της ΕΕ, να αναλύει τις μείζονες εξελίξεις στον τομέα της

²⁵ <http://www.oaed.gr/el/2011-11-11-09-41-37/19-categories-greek/on-line/534---eures>

²⁶ <http://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=27&acro=eures&lang=el>

²⁷ http://ec.europa.eu/news/employment/121203_el.htm

²⁸ http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/community_employment_policies/c10205_el.htm

απασχόλησης και να διαδίδει τα αποτελέσματα και τα πορίσματα στους αρμόδιους φορείς και τους κοινωνικούς εταίρους.

Το Παρατηρητήριο αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών, των υποψήφιων για προσχώρηση στην ΕΕ χωρών και των κρατών μελών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Η λειτουργία του στηρίζεται σε μία συντονιστική μονάδα και σε ένα δίκτυο εμπειρογνομόνων.

Κοινοτικό σύστημα τεκμηρίωσης για την απασχόληση (SYSDEM)

Το SYSDEM είναι δίκτυο αποτελούμενο από εμπειρογνώμονες που προέρχονται από ανεξάρτητα εθνικά ερευνητικά ιδρύματα. Το δίκτυο αυτό εκπονεί εκθέσεις αξιολόγησης και έρευνας και αναλύει τα εθνικά σχέδια δράσης των κρατών μελών στον τομέα της απασχόλησης επικουρώντας και υπηρετώντας ουσιαστικά το ΕΠΑ.

7. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ «ΕΥΡΩΠΗ 2020»

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου²⁹ της 22ας Απριλίου 2013 καθορίστηκαν για μία ακόμα φορά οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών. Όπως ορίζεται στο παράρτημα της εν λόγω απόφασης, οι πολιτικές το έτος 2010 για την απασχόληση³⁰ διατηρούνται ακέραιες για το 2013. Αυτό συμβαίνει διότι τα κράτη μέλη εξακολουθούν να εργάζονται για τη δημιουργία εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού και για τη δημιουργία μιας αγοράς εργασίας ανταποκρινόμενης στις εξελίξεις της οικονομίας. Επιπρόσθετα, στόχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παραμένει η μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας, η προώθηση της δια βίου μάθησης και η βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλες τις βαθμίδες.

Η νέα Στρατηγική «Ευρώπη 2020», η οποία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2010, προτάσσει τρεις αλληλοενισχυόμενες προτεραιότητες, την *έξυπνη ανάπτυξη* (βελτίωση των επιδόσεων της ΕΕ στην εκπαίδευση, την έρευνα/καινοτομία και την ψηφιακή κοινωνία), τη *διατηρήσιμη/ βιώσιμη ανάπτυξη* (οικονομική ανάπτυξη που σχεδιάζεται και υλοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητά του) και την *ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς* (περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, επενδύσεις σε δεξιότητες και επαγγελματική κατάρτιση, εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής προστασίας).

Με την Στρατηγική αυτή τίθενται πέντε πρωταρχικοί στόχοι :

- να ανέλθει το ποσοστό συμμετοχής των ατόμων ηλικίας 20-64 ετών στην αγορά εργασίας στο 75% έως το 2020, μεταξύ άλλων μέσω της μεγαλύτερης συμμετοχής των νέων, των μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένων και των ανειδίκευτων εργαζομένων και της καλύτερης ενσωμάτωσης των νόμιμων μεταναστών,
- να επενδύεται 3% του ΑΕΠ της ΕΕ σε έρευνα και ανάπτυξη,
- να επιτευχθούν οι στόχοι του «20/20/20» ως προς το κλίμα και την ενέργεια,
- να μειωθεί το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου από το 15% το 2010 σε λιγότερο από 10% το 2020 και να αυξηθεί από το 31% σε τουλάχιστον 40% το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 30-34 ετών που ολοκληρώνει την τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση και

²⁹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:118:0021:0022:EL:PDF>

³⁰ Απόφαση 2010/707/ΕΕ του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2010, για τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 308 της 24.11.2010, σ. 46).

- να μειωθεί κατά 25% ο αριθμός των Ευρωπαίων που ζουν κάτω από τα εθνικά όρια φτώχειας, βγάζοντας από την κατάσταση της φτώχειας πάνω από 20 εκατομμύρια πολίτες.

Η Επιτροπή μέσα από το Πρόγραμμα «Europe 2020» έχει προτείνει επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες που θα ενεργήσουν ως καταλύτες για την επίτευξη προόδου και ανάπτυξης, εκ των οποίων οι τρεις αφορούν ζητήματα της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης. Αυτές είναι η πρωτοβουλία «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας», η πρωτοβουλία «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας» και η πρωτοβουλία «Νεολαία σε κίνηση», οι οποίες θα αναλυθούν παρακάτω.

7.1 Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ «ΑΤΖΕΝΤΑ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

Η εμβληματική πρωτοβουλία «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των Ευρωπαϊκών Κοινωνικών Μοντέλων. Στόχος είναι να αποκτήσουν οι πολίτες νέες δεξιότητες, ώστε να μπορέσουν να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες και στις ενδεχόμενες αλλαγές σταδιοδρομίας λόγω της οικονομικής κρίσης αλλά και της εκτεταμένης παγκοσμιοποίησης, να μειωθεί η ανεργία και να αυξηθεί η παραγωγικότητα της εργασίας. Στο επίπεδο της ΕΕ η Επιτροπή θα εργαστεί για να:

- ✓ καθορίσει και να εφαρμόσει το πρόγραμμα «ευελιξία με ασφάλεια»
- ✓ προσαρμόσει το νομοθετικό πλαίσιο, σύμφωνα με τις αρχές για «έξυπνη» ρύθμιση
- ✓ διευκολύνει και να προάγει την κινητικότητα της εργασίας εντός της ΕΕ και να προσαρμόσει καλύτερα την προσφορά εργατικού δυναμικού στη ζήτηση
- ✓ ενισχύσει την ικανότητα των κοινωνικών εταίρων και να χρησιμοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες επίλυσης προβλημάτων που παρέχει ο κοινωνικός διάλογος σε όλα τα επίπεδα
- ✓ δώσει ισχυρή ώθηση στο στρατηγικό πλαίσιο συνεργασίας για την εκπαίδευση και την κατάρτιση με συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων φορέων
- ✓ αναπτύξει μια κοινή γλώσσα και ένα επιχειρησιακό εργαλείο για την εκπαίδευση/κατάρτιση και την εργασία: ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δεξιοτήτων, προσόντων και επαγγελμάτων (ESCO).

7.1.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ³¹

Για την αντιμετώπιση των υψηλών επιπέδων ανεργίας στην Ευρώπη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέσπισε τον Απρίλιο του 2012 σειρά μέτρων για την τόνωση της απασχόλησης. Πρόκειται για τη λεγόμενη "δέσμη μέτρων για την απασχόληση". Η δέσμη μέτρων για την απασχόληση βασίζεται στην Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας, στο πλαίσιο της στρατηγικής "Ευρώπη 2020", και υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Απασχόλησης και το Πρόγραμμα Αμοιβαίας Μάθησης.

Με το πρόγραμμα αμοιβαίας μάθησης η ΕΕ επιδιώκει την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στον τομέα της απασχόλησης. Έτσι, το πρόγραμμα συμβάλλει στους στόχους που πρέπει να επιτύχει πριν το 2020 η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) σε θέματα απασχόλησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης, έτσι όπως αυτοί επιτάσσονται από την ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης, τη Στρατηγική Ευρώπη 2020 και την Ανοιχτή Μέθοδο Συντονισμού (ΑΜΣ).

Το πρόγραμμα προβλέπει τρία είδη δράσεων:

- θεματικά σεμινάρια για τις προτεραιότητες των πολιτικών απασχόλησης, κατά τη διάρκεια των οποίων οι αρμόδιοι χάραξης πολιτικής, οι κοινωνικοί εταίροι και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να συζητούν την εφαρμογή της στρατηγικής Ευρώπη 2020·
- συνεδριάσεις «αξιολόγησης από ομοτίμους», όπου συμμετέχουν εκπρόσωποι των εθνικών κυβερνήσεων και ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες και συζητούν συγκεκριμένα πολιτικά θέματα, προκειμένου να διευκολύνουν τη μεταφορά των βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών·
- δραστηριότητες παρακολούθησης της συνέχειας και δραστηριότητες διάδοσης των αποτελεσμάτων των δράσεων σε μια ευρύτερη ομάδα ενδιαφερόμενων μερών σε εθνικό επίπεδο.

Η χρηματοδότηση της αμοιβαίας μάθησης πραγματοποιείται από το πρόγραμμα Progress, το οποίο υποστηρίζει ειδικότερα τη συνεργασία των κρατών μελών της ΕΕ σε θέματα πολιτικής και καινοτόμων προσεγγίσεων στον τομέα της απασχόλησης.

³¹http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/community_employment_policies/c11327_el.htm

7.2 Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ»

Η εμβληματική Πρωτοβουλία «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας» στοχεύει στη διασφάλιση οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μεταξύ των κρατών μελών, διασφαλίζοντας θεμελιώδη δικαιώματα σε άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας. Μέσα από τις δράσεις της Ένωσης επιχειρείται η εξασφάλιση ενός επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης και προωθείται η ενεργός συμμετοχή των πολιτών στην κοινωνία. Στο επίπεδο της ΕΕ, η Επιτροπή θα εργαστεί για να:

- ✓ μετασχηματίσει την Ανοικτή Μέθοδο Συντονισμού για τον κοινωνικό αποκλεισμό και την κοινωνική προστασία σε πλατφόρμα συνεργασίας και για την ανάληψη συγκεκριμένης δράσης, χρησιμοποιώντας και στοχευμένες ενισχύσεις από τα διαρθρωτικά ταμεία και ιδίως το ΕΚΤ³²
- ✓ καταρτίσει και εφαρμόσει προγράμματα για την προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας για τα πιο ευάλωτα άτομα και για την ενσωμάτωση των μεταναστών³³
- ✓ αναλάβει την αξιολόγηση της καταλληλότητας και της βιωσιμότητας των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και συνταξιοδότησης και να προσδιορίσει τρόπους που διασφαλίζουν καλύτερη πρόσβαση στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης³².

7.3 Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ «ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΕ ΚΙΝΗΣΗ»

Η πρωτοβουλία «Νεολαία σε κίνηση» είναι μια ολοκληρωμένη δέσμη δράσεων για την εκπαίδευση και την απασχόληση που απευθύνεται στους νέους της Ευρώπης. Ξεκίνησε το 2010 στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη³³.

Στόχος της πρωτοβουλίας «Νεολαία σε κίνηση» είναι να βελτιώσει την εκπαίδευση και τις προοπτικές απασχόλησης των νέων, να μειώσει το υψηλό ποσοστό ανεργίας των νέων και να αυξήσει το ποσοστό απασχόλησής τους, σύμφωνα με τον γενικότερο στόχο της ΕΕ για ποσοστό απασχόλησης 75% του συνολικού ενεργού πληθυσμού (20-64 ετών):

³² <http://www.europedia.moussis.eu/discus/discus-1265911417-201373-5112.tkl?lang=gr>

³³ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=950&langId=el>

- ✓ προσαρμόζοντας καλύτερα την εκπαίδευση και κατάρτιση στις ανάγκες των νέων
- ✓ ενθαρρύνοντας τους νέους να επωφεληθούν από τις υποτροφίες που χορηγεί η ΕΕ για σπουδές ή κατάρτιση σε άλλη χώρα
- ✓ παροτρύνοντας τις χώρες της ΕΕ να λάβουν μέτρα για τη διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην απασχόληση.

Δεδομένου ότι σήμερα στην Ευρώπη το ποσοστό ανεργίας των νέων ξεπερνά το 20% (περίπου ένας στους τέσσερις νέους είναι άνεργος στην Ευρωπαϊκή Ένωση) και οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών που δεν εργάζονται ούτε παρακολουθούν κάποιο πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επιμόρφωσης αγγίζουν τα 7,5 εκατομμύρια, η πρωτοβουλία «Νεολαία σε κίνηση» κρίνεται επιτακτική. Κατά συνέπεια η εν λόγω πρωτοβουλία απευθύνεται, πέρα των άλλων, σε άτομα που εγκατέλειψαν το σχολείο ή ένα πρόγραμμα κατάρτισης χωρίς να ολοκληρώσουν τον δεύτερο κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και στόχο έχει να επιστρέψουν στο σχολείο ή να εγγραφούν σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης για την απόκτηση δεξιοτήτων. Επίσης, απευθύνεται σε πτυχιούχους με στόχο την απόκτηση μιας πρώτης επαγγελματικής εμπειρίας. Βασικά εργαλεία για τις ως άνω δράσεις αποτελούν η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Απασχόλησης EURES και ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Μικροχρηματοδοτήσεων "Progress".

Οι δράσεις της πρωτοβουλίας είναι ειδικά σχεδιασμένες για τους νέους και την κινητικότητα τους στην αγορά εργασίας της ΕΕ και προωθούνται με τους εξής τρόπους:

- ✓ με μεγαλύτερη χρήση των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου
- ✓ με καινοτόμες προσεγγίσεις
- ✓ διευκολύνοντας τους νέους να βρουν δουλειά σε άλλη χώρα της ΕΕ
- ✓ με ισχυρότερες συμπράξεις μεταξύ πολιτικών αρχών, ενώσεων εργοδοτών και συνδικαλιστικών οργανώσεων σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο
- ✓ με καθοδήγηση και παροχή βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στα πλαίσια της επικείμενης ενεργοποίησης της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 και δεδομένου ότι έχουν επιτευχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό οι μέχρι τώρα δράσεις της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης καθίσταται αναγκαία η συνέχιση της κοινωνικής προόδου και της κοινωνικής ευημερίας.

Ωστόσο, τα τελευταία τρία χρόνια λόγω της οικονομικής κρίσης και λαμβάνοντας υπόψιν το γεγονός ότι πρωταρχικοί στόχοι της Ένωσης είναι η βιωσιμότητα του οικονομικού συστήματος και η επίτευξη ανάπτυξης, παρατηρείται δυσκολία στην προώθηση κοινωνικών δράσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και πολύ περισσότερο σε εθνικό. Επιπρόσθετο εμπόδιο στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής είναι η μείωση του ενωσιακού προϋπολογισμού που επιφέρει αντίστοιχη μείωση στις χρηματοδοτήσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως η εκπαίδευση, η κοινωνική πρόνοια και η απασχόληση.

Ωστόσο, θεωρούμε ότι τις επερχόμενες δεκαετίες του 21^{ου} αιώνα η κοινωνική πολιτική δεν θα πρέπει να περιορίζεται σε μέτρα επιδοματικού χαρακτήρα, αλλά σε δράσεις που θα διασφαλίζουν ενεργούς κοινωνικούς ρόλους για όλους τους πολίτες κάθε ηλικίας στο κοινωνικό και οικονομικό σύστημα. Μοναδική λύση για τη διασφάλιση οικονομικής προόδου είναι η διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου κοινωνικής πολιτικής που θα αποβλέπει στην παροχή κινήτρων ένταξης των πολιτών στην παραγωγική διαδικασία.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΚΦΑΝΣΕΙΣ ΤΗΣ

Τα τελευταία χρόνια, τόσο στη χώρα μας όσο και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα ποσοστά ανεργίας ολοένα και αυξάνονται. Από το 2009 και έπειτα σημειώνεται ραγδαία πτώση στα ποσοστά απασχόλησης και απώλεια εκατομμυρίων θέσεων εργασίας στο σύνολο της ευρωπαϊκής επικράτειας. Το γεγονός αυτό έχει καταστήσει το θέμα της ανεργίας ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα προς επίλυση στην ΕΕ και εδώ και τέσσερα χρόνια βρίσκεται στην κορυφή της πολιτικής ατζέντας όλων των κρατών μελών³⁴.

Ανεργία ορίζεται η κατάσταση ενός ατόμου που, ενώ είναι ικανό, πρόθυμο και διαθέσιμο να απασχοληθεί, δεν δύναται να βρει εργασία³⁵. Γενικά, το φαινόμενο αυτό θεωρείται ένα από τα επαχθέστερα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα και το σύγχρονο κράτος οφείλει να μεριμνά και να το περιορίζει. Ανεργία ουσιαστικά σημαίνει υποαπασχόληση του παραγωγικού δυναμικού της οικονομίας, κάτι το οποίο έχει ως αποτέλεσμα να μην παράγεται το δυνητικό προϊόν της. Επίσης, σημαίνει σπατάλη του κράτους για κοινωνικές δαπάνες, καθώς και μείωση φορολογικών εσόδων.

Υπάρχουν πολλά είδη ανεργίας, από τα οποία μπορεί να πλήττεται μια οικονομία. Αρχικά, η *ανεργία τριβής*²⁹ αποτελεί το ελάχιστο επίπεδο ανεργίας που δεν μπορεί να μειωθεί σε μια δυναμική κοινωνία κι αυτό συμβαίνει γιατί ακόμα κι αν η οικονομία βρίσκεται σε κατάσταση πλήρους απασχόλησης, κάποιιοι θα αποχωρούν από τις θέσεις τους, κάποιιοι φοιτητές θα ψάχνουν για εργασία μετά την αποφοίτησή τους, κάποιιοι γονείς θα επανεντάσσονται στο εργατικό δυναμικό, και κάποιιοι θα θέλουν μια καλύτερη ή μια διαφορετική εργασία. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο αποτελεί τον πιο γνωστό και πιο διαδεδομένο τύπο ανεργίας που προκύπτει από την ακατάπαυστη κίνηση των ανθρώπων μεταξύ περιοχών και θέσεων εργασίας ή διαφόρων σταδίων του κύκλου ζωής. Σε αυτόν τον τύπο ανεργίας περιλαμβάνονται τα άτομα που, λόγω φυσικών αιτιών, καθίστανται ανίκανα προς εργασία.

Η *Δομική ανεργία* (ή διαρθρωτική ανεργία)²⁹ οφείλεται στις αναντιστοιχίες μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, καθώς κάποιιοι κλάδοι (ή ειδικότητες, ή γεωγραφικές περιοχές) έχουν αυξανόμενη ζήτηση και κάποιιοι άλλοι πτωτική ζήτηση. Η *φυσιολογική ανεργία* είναι το άθροισμα της ανεργίας τριβής και της διαρθρωτικής ανεργίας και αποτελεί την ελάχιστη ανεργία που υπάρχει πάντα σε μια οικονομία.

³⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-464_el.htm

³⁵ <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1>

Η *τεχνολογική ανεργία* προκύπτει από την αυτοματοποίηση και ρομποτοποίηση της παραγωγικής δραστηριότητας, με αποτέλεσμα οι υπηρεσίες των ανθρώπων να αντικαθίστανται διαρκώς από τις υπηρεσίες των μηχανών και των υπολογιστών. Η *συγκεκριμένη ανεργία* εμφανίζεται συνήθως στον αγροτικό τομέα, όπου στις καλλιέργειες δουλεύουν όλα τα μέλη μιας οικογένειας ακόμα κι αν δεν είναι απαραίτητα.

Η *Κυκλική ή Κεϋνσιανή ανεργία* οφείλεται στην μειωμένη συνολική ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών. Αυτή η μορφή ανεργίας είναι αποτέλεσμα της επιβράδυνσης της ανάπτυξης σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, η οποία έχει ως επακόλουθο την αδυναμία απορρόφησης του εργατικού δυναμικού.

Τέλος, η ανεργία μπορεί να κατηγοριοποιηθεί, ως προς την χρονική διάρκεια που το άτομο παραμένει εκτός απασχόλησης, σε μακροχρόνια ανεργία, σε βραχυχρόνια ανεργία και σε εποχιακή ανεργία.

Τα τελευταία χρόνια στην ΕΕ και την Ευρωζώνη τα ποσοστά ανεργίας αυξάνονται με γοργούς ρυθμούς παρουσιάζοντας πρωτοφανή ρεκόρ. Στην ΕΕ των 27 το ποσοστό ανεργίας τον Φεβρουάριο του 2011 ήταν 9,5%, για να αγγίξει το 10,2% τον Φεβρουάριο του 2012 και να καταλήξει στο 10,9% τον ίδιο μήνα του 2013. Στην Ευρωζώνη τον Φεβρουάριο του 2011 παρουσιάστηκε ποσοστό ανεργίας ίσο με 10%, αυξήθηκε σε 10,8% τον ίδιο μήνα του 2012 και κατέληξε σε 12% τον Φεβρουάριο του 2013.

1.1. Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Για να αντιμετωπιστεί ένα τόσο σοβαρό κοινωνικοοικονομικό πρόβλημα θα πρέπει πρώτα από όλα να υπάρξει συνειδητοποίηση της κατάστασης και εντοπισμός των αιτιών αυτού του προβλήματος. Για να προσδιοριστούν οι τρόποι επίλυσής του, δηλαδή, απαιτείται πρώτα από όλα να διευκρινιστούν τα αίτια που το δημιούργησαν. Θα πρέπει, επίσης, να υπάρξει εκτενής μελέτη και μακροπρόθεσμος σχεδιασμός επίλυσής του, και όχι μέτρα με βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα, ενώ ταυτόχρονα απαιτείται πολιτικός σχεδιασμός, προγραμματισμός και μέριμνα για όλους τους ανέργους³⁶.

³⁶ <http://www.vlioras.gr/Philologia/Composition/Anergia.htm>

Έτσι, λοιπόν, σύμφωνα με Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Καταπολέμησης Της Ανεργίας³⁷ απαιτείται:

- ανάπτυξη δεξιοτήτων και εξειδικευμένων μορφών απασχόλησης
- υποστήριξη της αυτοαπασχόλησης και
- άρση των εμποδίων για εύρεση δουλειάς σε άλλες χώρες της Ένωσης.

Συγκεκριμένα, σχεδιάζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο:

- η επιδότηση επιχειρήσεων για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- η μεταφορά του φορολογικού βάρους από φόρους στην εργασία σε περιβαλλοντικούς φόρους
- η εκμετάλλευση και αξιοποίηση κλάδων με μεγάλη δυναμική και προοπτική, όπως η πράσινη οικονομία
- η αναβάθμιση του εργατικού δυναμικού στον κλάδο της υγείας
- η δημιουργία εργασιακών ευκαιριών σε υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας και κατ' οίκον βοήθειας
- η θέσπιση αξιοπρεπών μισθών και η αποφυγή των παγίδων χαμηλών μισθών
- η μεγαλύτερη επένδυση σε δεξιότητες, ώστε να αντιμετωπιστεί το χάσμα μεταξύ των αγορών εργασίας στην Ευρώπη
- ο έλεγχος από τις Βρυξέλλες στα κράτη-μέλη του βαθμού εφαρμογής των Εθνικών Σχεδίων Απασχόλησης.

Η έκρυθμη κατάσταση της ανεργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οδήγησε στην εκπόνηση ενός σχεδίου από τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τη χορήγηση πιστώσεων σε επιχειρήσεις που θα απασχολούν εργαζομένους της συγκεκριμένης κατηγορίας. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία που ονομάστηκε «New Deal για την Ευρώπη»³⁸ θα χορηγεί πιστώσεις «ύψους πολλών δισεκατομμυρίων» από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB), για το διάστημα 2014-2020, σε επιχειρήσεις οι οποίες θα απασχολήσουν ή θα επιμορφώσουν νέους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευτεί να χορηγήσει στα κράτη του ευρωπαϊκού νότου που πλήττονται κατά κόρον από την οικονομική κρίση ένα ποσό ύψους 6 δις ευρώ προκειμένου να αντιμετωπιστεί και να παταχθεί η ανεργία. Το πρόγραμμα που θα ακολουθηθεί για την αντιμετώπιση της ανεργίας ονομάζεται «Εγγύηση για τη Νεολαία» και έχει ισχύ από το 2014 έως το 2020. Με την πρωτοβουλία «New Deal για

³⁷ <http://www.dealnews.gr/oikonomia/item/44186-%CE%95%CE%95-%CE%9C%CE%AD%CF%84%CF%81%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%AD%CE%BC%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-9%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1%CF%82>

³⁸ <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=512330>

την Ευρώπη» αναμένεται να χορηγηθούν από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων εγγυήσεις ύψους έως και 10 φορές πιο πάνω, φθάνοντας ακόμα και τα 60 δισ. ευρώ, στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις.

Το σχέδιο θα επιδιώξει να μεγιστοποιήσει τα οφέλη από την χρήση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και θα βασίζεται σε τρεις άξονες: στην πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε δάνεια, στην ανάπτυξη της κατάρτισης και τη γεωγραφική κινητικότητα³⁹.

Σε εθνικό επίπεδο εγκρίθηκε τον Ιανουάριο του 2013 ένα εθνικό σχέδιο δράσης για τη νεολαία που με χρηματοδότηση ύψους 517 εκατ. ευρώ από την ΕΕ²⁷. Το σχέδιο προορίζεται να προωθήσει την απασχόληση των νέων, την κατάρτιση και την επιχειρηματικότητα και απευθύνεται σε σχεδόν 350.000 νέους. Σύμφωνα με τις ελληνικές αρχές, οι νέες πρωτοβουλίες που έχουν ήδη αρχίσει περιλαμβάνουν την προσωρινή πρόσληψη νέων ανέργων (έως 35 ετών) σε προγράμματα εργασίας σε επίπεδο τοπικής κοινωνίας στον τομέα του πολιτισμού, καθώς και τη στήριξη των κοινωνικών δομών που στοχεύουν στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού με σκοπό την πρόσληψη των νέων ανέργων.

Με το Πρόγραμμα «Εγγύηση των Νέων» διασφαλίζεται σε κάθε νέο άνθρωπο που είναι άνεργος πάνω από τέσσερις μήνες το δικαίωμα πρόσθετης επιμόρφωσης και κατάρτισης, πρακτικής άσκησης και μαθητείας. Με την κατάρτιση αυτή ή τη μαθητεία δίνεται η δυνατότητα στον νέο, ο οποίος έμεινε άνεργος είτε κατόπιν απώλειας της εργασίας του είτε λόγω δυσκολίας εύρεσης εργασίας μετά το πέρας της σχολικής φοίτησης, να ενταχθεί στην αγορά εργασίας. Η ένταξη του στην αγορά εργασίας υποχρεούται να πραγματοποιηθεί εντός τετραμήνου από την ημέρα που εγγράφηκε στα μητρώα του ΟΑΕΔ⁴⁰.

Η εγγύηση για τη νεολαία συνεπάγεται δημοσιονομικό κόστος για τα κράτη μέλη, αλλά το κόστος αυτό είναι πολύ χαμηλότερο από το κόστος της αδράνειας²⁷. Το σύστημα εγγυήσεων για τη νεολαία αναμένεται να κοστίσει περίπου 21 δις ευρώ, δηλαδή να αγγίξει το 0,45 % του ΑΕΠ της ευρωζώνης. Το εν λόγω κόστος μοιάζει αμελητέο αν συγκριθεί με το κόστος της ανεργίας, της αεργίας, της απώλειας παραγωγικότητας, των διαφυγόντων φόρων και εισοδημάτων, τα οποία υπολογίζονται στο 1,21% του ΑΕΠ.

Το εν λόγω Πρόγραμμα περιλαμβάνει προγράμματα κατάρτισης, μαθητείας, συμβάσεις με εξειδικευμένους εταίρους, πιστώσεις για προσλήψεις που στοχεύουν σε καθαρές νέες προσλήψεις των νέων, δημιουργία προγραμμάτων ανταλλαγών και αποσπάσεων μεταξύ οργανώσεων, μέσω δραστηριοτήτων διακρατικής συνεργασίας,

³⁹ <http://www.parapolitika.gr/ArticleDetails/tabid/63/ArticleID/596091/%C2%ABProti-proteraiotita%C2%BB-i-katapolemisi-tis-anergas-ton-neon-ga-tin-EE.aspx>

⁴⁰ <http://www.consilium.europa.eu/homepage/highlights/council-agrees-on-youth-guarantee?lang=el>

ανάπτυξη εξειδικευμένων προσόντων που ζητούνται από την αγορά εργασίας, γλωσσική κατάρτιση.

Η δέσμη μέτρων για την απασχόληση των νέων στη δεδομένη κοινωνικοοικονομική συγκυρία αποτελεί την καλύτερη ευκαιρία για τους νέους να ενταχθούν στο εργατικό δυναμικό της χώρας. Την ίδια στιγμή, οι κοινωνικοί εταίροι προωθούν ένα ποιοτικό πλαίσιο στην απασχόληση, ώστε οι μαθητευόμενοι νέοι να αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία υψηλής ποιότητας υπό ασφαλείς συνθήκες και να μην αντιμετωπίζονται ως ένα πρόσκαιρο και φθινό εργατικό δυναμικό. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Παρακολούθησης Κενών Θέσεων Εργασίας, εξακολουθούν να υπάρχουν περίπου 2 εκατομμύρια κενές θέσεις εργασίας στην Ευρώπη, και αυτό οφείλεται εν μέρει στο γεγονός ότι τα άτομα που αναζητούν εργασία δεν έχουν τις δεξιότητες που αναζητούν οι εργοδότες. Επομένως, ο κύριος λόγος που το εν λόγω πρόγραμμα μοιάζει να δίνει λύση στο πρόβλημα της ανεργίας είναι κυρίως επειδή η απασχόληση βασίζεται στην προηγούμενη κατάρτιση του ανέργου.

Η χρηματοδότηση του Προγράμματος θα πραγματοποιηθεί κατά βάση από το ΕΚΤ και εν μέρει από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και την Επιτροπή των Περιφερειών. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών η Εγγύηση για τη νεολαία αποτελεί αποφασιστικό μέτρο καταπολέμησης της ανεργίας των νέων κι αυτό αποδεικνύεται από τα θετικά δείγματα που έχει παρουσιάσει αυτό το σχέδιο σε αρκετά κράτη μέλη. Ωστόσο, η συμμετοχή των δήμων και των περιφερειών κρίνεται αναγκαία και απαραίτητη, καθότι μπορούν να γνωρίζουν καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο τις ανάγκες τόσο των νέων όσο και των τοπικών αγορών εργασίας.

Ωστόσο, η ΕτΠ προτείνει την επέκταση της Εγγύησης για τη νεολαία έτσι ώστε να υπάγονται σε αυτή και όσοι νέοι κάτω των 30 ετών αποφοίτησαν προσφάτως από κάποια σχολή, καθώς και τη συμπλήρωση υποστηρικτικών μέτρων (ξένων γλωσσών και επαγγελματικής εμπειρίας) τα οποία θα διευκολύνουν την απασχολησιμότητα των νέων. Ως προς τούτο, η ΕτΠ εκφράζει τη σύμφωνη γνώμη της με το μέτρο καθιέρωσης ευρωπαϊκής επαγγελματικής κάρτας και της αναγνώρισης σε όλη την επικράτεια της ΕΕ των πρακτικών ασκήσεων –μετά ή άνευ αποδοχών–, οι οποίες είναι μέρος της κατάρτισης του ατόμου που επιθυμεί να εξασκήσει ένα ρυθμιζόμενο επάγγελμα. Δεδομένου ότι τα προγράμματα κινητικότητας των νέων δεν περιορίζονται στα εθνικά σύνορα, η ΕτΠ καλεί την ΕΕ να υποστηρίξει καλύτερα τη διαπεριφερειακή νομοθεσία δίνοντας έμφαση στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν αυστηρές πολιτικές δημοσιονομικής λιτότητας και στις περιφέρειες με ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά (π.χ. αγροτικές, εξόχως απόκεντρες, αραιοκατοικημένες και νησιωτικές).

1.2. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Η Πολιτική Απασχόλησης που ακολουθείται σε εθνικό επίπεδο αποτελεί την πιστή εφαρμογή του προγράμματος που αποφασίζεται από τους ευρωπαϊούς εταίρους. Συγκεκριμένα, τίθενται σε ευρωπαϊκό επίπεδο συγκεκριμένοι προς επίτευξη στόχοι που χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκούς πόρους και προσαρμόζονται κάθε φορά ανάλογα με το κράτος στο οποίο πρόκειται να εφαρμοστούν. Η Ελλάδα προκειμένου να ανακόψει την ανοδική πορεία της ανεργίας υλοποιεί σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ και το ΕΚΤ ειδικά προσαρμοσμένα προγράμματα.

Επειδή το μεγαλύτερο πρόβλημα, σύμφωνα με στατιστικές αναλύσεις, παρουσιάζεται στις ηλικίες κάτω των 30 ετών, και ιδιαίτερα κάτω των 24, τα περισσότερα προγράμματα εστιάζουν στην επαγγελματική αποκατάσταση και επανένταξη αυτής της ηλικιακής ομάδας. Επομένως, προωθείται η επαγγελματική κατάρτιση των νέων σε τομείς με έντονο ενδιαφέρον, όπως αυτός της αειφόρου ανάπτυξης και της πράσινης οικονομίας, επιχορηγούνται 10.000 άνεργοι 16-24 ετών για την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας και επιχορηγούνται, επίσης, οι ασφαλιστικές εισφορές 45.000 ανέργων κάτω των 30 ετών.

Η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς συμβάλλει με μοναδικό ίσως τρόπο στην καταπολέμηση της ανεργίας των νέων. Παραδείγματα αυτών είναι το Πρόγραμμα που στηρίζει τους νέους αγρότες και την απασχόληση αυτών με τη γεωργία και την αλιεία αποβλέποντας σε συνεργασίες που εισάγουν νέες ιδέες, μεθόδους και τεχνικές σε όλα τα στάδια της παραγωγής. Επίσης, η ΓΓΝΓ προωθεί τη νεανική επιχειρηματικότητα μέσα από προγράμματα του ΕΣΠΑ και τη χρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς πόρους, παρέχει δωρεάν νομική βοήθεια σε δικαστικό και εξωδικαστικό επίπεδο, ενισχύει την ακαδημαϊκή και επαγγελματική κινητικότητα των νέων, ενώ σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας επιχειρεί τη στενή σύνδεση της εκπαίδευσης με την επαγγελματική αποκατάσταση.

Τέλος, σε εθνικό επίπεδο υλοποιούνται και αρκετά προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Τέτοια είναι η οικονομική ενίσχυση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και καινοτομικών δραστηριοτήτων ανέργων με ηλικία 22-64 ετών, καθώς και η χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ και το ΕΚΤ της γυναικείας επιχειρηματικότητας.

1.3. Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.3.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Καθώς η επίλυση του προβλήματος της ανεργίας παραμένει στη δικαιοδοσία του εκάστοτε κράτους μέλους, τα μέτρα που λαμβάνονται μπορεί να σχεδιάζονται και να αποφασίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όμως υλοποιούνται και προσαρμόζονται στα εθνικά δεδομένα από την εκάστοτε κυβέρνηση. Το πρόβλημα της ανεργίας στην Ελλάδα, επιχειρείται να επιλυθεί μέσα από διάφορα μέτρα και προγράμματα, τα οποία πρόκειται να καταγραφούν στη συνέχεια.

Τα προγράμματα που ακολουθούν αποτελούν όλα μέρος της δράσης «Ευκαιρίες για Νέους». Η δράση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Νεολαία σε κίνηση» για την εκπαίδευση και την απασχόληση και αποσκοπεί στη μείωση της κάθε μορφής ανεργίας ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, επίπεδο μόρφωσης και επαγγελματικής ειδικότητας. Παρά το γεγονός ότι εκφράστηκαν έντονες αμφιβολίες από τους ευρωβουλευτές⁴¹ για το κατά πόσο το πρόγραμμα αυτό αντιμετωπίζει ουσιαστικά και αποτελεσματικά το πρόβλημα της ανεργίας, δεν παύει να αφορά ένα μέσο στήριξης των άνεργων νέων που τους δίνει τη δυνατότητα να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Συγκεκριμένα, στο πρόγραμμα αυτό εντάσσονται⁴² τόσο άτομα που εγκατέλειψαν το σχολείο ή ένα πρόγραμμα κατάρτισης χωρίς να ολοκληρώσουν τον δεύτερο κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όσο και πτυχιούχοι με στόχο την απόκτηση μια πρώτης επαγγελματικής εμπειρίας.

Το πρόγραμμα απαιτεί τη μέγιστη χρήση των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, απαιτεί καινοτόμες προσεγγίσεις και διευκόλυνση των νέων στην εύρεση εργασίας, απαιτεί ισχυρές συμπράξεις μεταξύ πολιτικών αρχών, ενώσεων εργοδοτών και συνδικαλιστικών οργανώσεων σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και, τέλος, απαιτεί καθοδήγηση και παροχή βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

⁴¹ <http://epixeirein.gr/2012/06/12/%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%AC-%CE%BC%CE%AD%CF%84%CF%81%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%AD%CE%BC%CE%B7%CF%83%CE%B7/>

⁴² <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=el&catId=1006>

1.3.1.1. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΕΩΣ 29 ΕΤΩΝ⁴³

Το πρόγραμμα αυτό αφορά σε μια πρωτοβουλία του Υπουργείου Εργασίας. Η οικονομική κατάσταση στο εσωτερικό της χώρας επιτάσσει την αξιοποίηση των άνεργων νέων που, ενώ βρίσκονται στην παραγωγική ηλικία και έχουν όλη την διάθεση να εργαστούν, δεν τους δίνεται η δυνατότητα αυτή. Μέσα από το πρόγραμμα αυτό όλοι οι άνεργοι νέοι έως 29 ετών –είτε είναι πτυχιούχοι είτε απόφοιτοι λυκείου– έχουν την δυνατότητα να ενταχθούν δυναμικά στην αγορά εργασίας. Αυτός είναι και ο σκοπός του προγράμματος, να δοθεί στους νέους η ευκαιρία εισόδου στη αγορά εργασίας, η οποία δυνητικά θα οδηγήσει στην τοποθέτησή τους σε θέσεις απασχόλησης σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα.

Συνολικά ωφελούνται 35.000 άνεργοι νέοι ηλικίας από 18 μέχρι 29 ετών, εκ των οποίων 15.000 θα είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίων /ΤΕΙ και 20.000 θα είναι απόφοιτοι υποχρεωτικής, δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει θεωρητική κατάρτιση και πεντάμηνη πρακτική άσκηση για τον ωφελούμενο που θα έχει επιλεγεί. Επίσης, παρέχονται και υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης και καθοδήγησης που παρέχονται στον ωφελούμενο από τον πάροχο κατάρτισης πριν και κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης και αφορούν α) στη διάγνωση και κατάλληλη σύζευξη των εκπαιδευτικών αναγκών / δεξιοτήτων των καταρτιζομένων με τις ανάγκες των επιχειρήσεων, β) στη τοποθέτηση, παρακολούθηση και εποπτεία του ωφελουμένου από τον πάροχο κατάρτισης στην επιχείρηση πρακτικής άσκησης, μέσω του επόπτη Πρακτικής και γ) σε επιπρόσθετες υπηρεσίες για την μετατροπή της πρακτικής άσκησης του καταρτιζόμενου σε σύμβαση εργασίας και την τοποθέτηση του στην επιχείρηση πρακτικής. Τέλος, παρέχεται επιχορήγηση της επιχείρησης που προβαίνει στην πρόσληψη του ωφελουμένου αμέσως μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης, η οποία θα αποτελέσει αντικείμενο άλλης πρόσκλησης.

1.3.1.2 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΕΩΣ 29 ΕΤΩΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ⁴⁴

Το πρόγραμμα αυτό υλοποιείται και εφαρμόζεται κατά τον ίδιο τρόπο με το πρόγραμμα κατάρτισης των ανέργων 18-29. Η μόνη διαφορά είναι ότι το εν λόγω πρόγραμμα περιλαμβάνει κατάρτιση σε θέσεις του τουριστικού τομέα και παρέχεται δυνατότητα πρακτικής άσκησης σε τουριστικές επιχειρήσεις. Η επιχορήγηση των 10.000 ανέργων εντάσσεται στην ειδική δράση υποβοήθησης 45.000 νέων, ηλικίας 18

⁴³ <http://www.voucher.gov.gr/project/view/id/6>

⁴⁴ <http://www.epidotisimag.gr/2013/05/epixorigisi-anergon-ergasia-tourismos/>

έως 29 ετών, ανέργων για να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία σε πραγματικές συνθήκες, αλλά και να απασχοληθούν, μετά την ολοκλήρωση της κατάρτισης για ακόμη ένα χρόνο.

Για απασχόληση ενός έτους προκρίνονται οι άνεργοι, εφόσον οι επιχειρήσεις αποφασίσουν να τους προσλάβουν (με επιχορήγηση είτε των εισφορών είτε του ημερομισθίου) και εφόσον οι επιχειρήσεις διατηρήσουν καθόλη την περίοδο της επιχορήγησης, το συνολικό αριθμό των εργαζομένων (επιδοτούμενων και μη).

Φορείς υλοποίησης του προγράμματος για την επιχορήγηση ανέργων για κατάρτιση, πρακτική και εργασία στον τουρισμό θα είναι ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων και η Ελληνική Εταιρεία Διοίκησης Επιχειρήσεων, «συνδέοντας» τους άνεργους με ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και ενοικιαζόμενα καταλύματα, αεροπορικές εταιρείες, εταιρείες ενοικιάσεων αυτοκινήτων, πλοιοκτήτες ελληνικών σκαφών, εταιρείες οργάνωσης συνεδρίων κ.ά.

Το πρόγραμμα επιχορήγησης ανέργων για εργασία στον τουρισμό θα εφαρμοστεί με το σύστημα voucher (κουπόνια τα οποία ενσωματώνουν τη δαπάνη της κατάρτισης και της αμοιβής των ασκουμένων) και οι αιτήσεις θα υποβληθούν και θα αξιολογηθούν ηλεκτρονικά με βάση ειδική μοριοδότηση. Για τον υπολογισμό των μορίων θα ληφθούν υπόψη: η διάρκεια της ανεργίας, η γνώση ξένης γλώσσας και η ύπαρξη πτυχίου ή πιστοποιημένης ειδικότητας σε κλάδο του τουρισμού.

1.3.1.3 ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Το πρόγραμμα αυτό αποσκοπεί στην προώθηση της απασχόλησης των νέων σε έργα κατασκευής, ανάδειξης και συντήρησης πολιτιστικών υποδομών και σε υπηρεσίες φύλαξης των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων⁴⁵.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αφορά και αυτό πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και παρέχει σε άνεργους έως 35 ετών επτάμηνη απασχόληση σε έργα ή δράσεις πολιτιστικού χαρακτήρα επιδοτούμενη από το ΕΣΠΑ με 625€ μηνιαίως καλύπτοντας ταυτόχρονα και τις ασφαλιστικές εισφορές του εργαζομένου.. Η απασχόληση προσφέρεται σε⁴⁶:

⁴⁵http://www.espa.gr/Lists/Custom_Announcements/Attachments/471/130110_Sxedio_Drasis_Neon_Plirforiako_Entypo.pdf

⁴⁶<http://www.capital.gr/news.asp?id=1737606>

- υπηρεσίες φύλαξης αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, σε ημέρες και ώρες λειτουργίας των χώρων και των μουσείων, αλλά και επέκτασης του ωραρίου αυτών, κατά το οποίο οι αρχαιολογικοί χώροι ή τα μουσεία είναι επισκέψιμοι από το κοινό
- εργασίες ανάδειξης και συντήρησης πολιτιστικών υποδομών, οι οποίες συμβάλλουν στην διασφάλιση της προσβασιμότητας των πολιτιστικών χώρων στο ευρύ κοινό, καθώς και σε ειδικές κοινωνικές ομάδες (ΑμεΑ)
- τέλος, μπορεί να περιλαμβάνει την κάλυψη των διευρυμένων αναγκών ασφάλειας κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων που διενεργούνται νόμιμα και κατόπιν άδειας εντός των χώρων αυτών και οι οποίες επίσης αποτελούν έκτακτο γεγονός, το οποίο δεν επιτρέπει την εκ των προτέρων πρόβλεψη της κάλυψής του από μόνιμο προσωπικό.

Οι θέσεις απασχόλησης δημιουργούνται σε Δικαιούχους - Φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Σωματεία, Ιδρύματα, Εταιρείες Αστικού Δικαίου κ.α.) σε συνεργασία με συμπράττοντες φορείς της Γενικής Γραμματείας Πολιτισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού (Εφορείες Αρχαιοτήτων κ.α.).

1.3.1.4 ΕΝΤΑΞΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ⁴⁷

Το πρόγραμμα αφορά στην επιχορήγηση επιχειρήσεων με σκοπό την πρόσληψη 5.000 άνεργων πτυχιούχων ΑΕΙ/ΤΕΙ έως την ηλικία των 35 ετών. Στο πρόγραμμα έχουν δικαίωμα συμμετοχής όλες οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα ανεξαρτήτως κλάδου ή ειδικότητας.

Σύμφωνα με τη διοίκηση του Οργανισμού, το αρχικό πρόγραμμα προέβλεπε την επιδότηση 5.000 θέσεων εργασίας. Όμως οι αιτήσεις ξεπέρασαν τις 8.000, εκ των οποίων 6.500 εγκρίθηκαν, καθώς οι άνεργοι που δήλωσαν συμμετοχή πληρούσαν τις προϋποθέσεις. Καθώς το πρόγραμμα έχει υπερκαλυφθεί, ο ΟΑΕΔ αποφάσισε την επέκτασή του για επιπλέον 2.200 θέσεις⁴⁸. Πρόκειται για θέσεις ιδιωτικών επιχειρήσεων, οι οποίες θα καλυφθούν από τους εν λόγω ανέργους και θα επιδοτούνται για δύο χρόνια από το κράτος χωρίς καμία απολύτως επιβάρυνση για τις

⁴⁷ http://www.e-erevna.gr/portal/%CE%B5%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%AD%CF%81%CF%89%CF%83%CE%B7/local-news/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1-%CE%AD%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%BE%CE%B7%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%80%CF%84%CF%85%CF%87%CE%B9%CE%BF%CF%8D%CF%87%CE%BF%CF%85%CF%82-%CE%B1%CF%80%CF%8C-%CF%84%CE%BF%CE%BD-%CE%9F%CE%91%CE%95%CE%94%20newspaper_portal%20201306094830.html

⁴⁸ <http://www.protothema.gr/economy/article/?aid=269874>

ίδιες τις επιχειρήσεις. Η χρηματοδότηση των θέσεων αυτών θα γίνεται από κοινού από το ΕΚΤ και εθνικούς πόρους στο πλαίσιο του προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013».

Οι επιχειρήσεις που θα προσλάβουν τους ανέργους θα επιχορηγηθούν για 24 μήνες με τη δέσμευση ότι θα διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας τους για 27 μήνες. Η επιχορήγηση ανέρχεται στο ποσό των 20 ευρώ για κάθε ημέρα απασχόλησης για ανέργους έως 24 ετών και 25 ευρώ/ημέρα για ανέργους άνω των 24 ετών. Τα ωφελούμενα άτομα που θα προσληφθούν από τις επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα θα πρέπει να είναι άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ και να είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες άλλου κράτους-μέλους της ΕΕ ή να είναι ομογενείς που έχουν δικαίωμα διαμονής και απασχόλησης στη χώρα μας. Επίσης, θα πρέπει να είναι πτυχιούχοι σχολών της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα), έως και 35 ετών⁴⁹.

1.3.1.5 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ⁵⁰

Άλλο ένα πρόγραμμα που εγκρίθηκε από τον ΟΑΕΔ αφορά στην ενίσχυση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών νέων ηλικίας έως 35 ετών. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται σε όσες επιχειρήσεις αναπτύσσουν δραστηριότητα με έντονο ενδιαφέρον και εξωστρεφή ανάπτυξη. Το πρόγραμμα «Επιχειρηματικότητα νέων με έμφαση στην καινοτομία» αφορά στην επιδότηση 7.000 νέων που θα αναπτύξουν δραστηριότητα σε κλάδους και τομείς της οικονομίας που ενσωματώνουν την καινοτομία.

Με τον όρο καινοτομία εννοείται η νέα και πρωτοποριακή ιδέα για την υλοποίηση κάποιου πράγματος ή η νέα διαδικασία αυτής της υλοποίησης, καθώς επίσης και η εφαρμογή νέων εφευρέσεων ή ανακαλύψεων για την πραγματοποίηση κάποιου αποτελέσματος⁵¹.

Σύμφωνα με τον ορισμό της καινοτομίας, που προτείνει ο ΟΟΣΑ στο «εγχειρίδιο Frascati», πρόκειται για την μετατροπή μιας ιδέας σε εμπορεύσιμο προϊόν ή υπηρεσία, λειτουργική μέθοδο παραγωγής ή διανομής - νέα ή βελτιωμένη - ή ακόμα σε νέα μέθοδο παροχής κοινωνικής υπηρεσίας. Με τον τρόπο αυτόν ο όρος αναφέρεται στην διαδικασία. Από την άλλη μεριά, όταν με τη λέξη «καινοτομία»

⁴⁹ <http://www.epidotisimag.gr/2012/12/poia-epidotoumena-programmata-trexoun-oaed/>

⁵⁰ <http://www.protothema.gr/economy/article/?aid=269874>

⁵¹ <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%84%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1>

υποδηλώνεται ένα νέο ή βελτιωμένο προϊόν, εξοπλισμός, η υπηρεσία που διαχέεται επιτυχώς στην αγορά, η έμφαση δίνεται στο αποτέλεσμα της διαδικασίας⁴⁰.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας, συστήματα ολικής διαχείρισης απορριμμάτων ή αποβλήτων, ανακύκλωση, προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον, ενσωμάτωση «πράσινων» τεχνολογιών στην παραγωγή/ παροχή υπηρεσιών, τεχνολογίες μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας, προϊόντα βιοτεχνολογίας, προϊόντα για την προστασία του περιβάλλοντος, εισαγωγή μεθόδων που στηρίζονται σε ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάπτυξη της παραγωγής, ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογές, ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξομοίωσης και μοντελοποίησης, εξ' αποστάσεως συντήρηση λογισμικού και παροχή συμβουλών, εφαρμογές τηλεματικής και ψηφιακών συστημάτων μετάδοσης, κλπ.

Το πρόγραμμα είναι συγχρηματοδοτούμενο, από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους. Οι προς σύσταση επιχειρήσεις θα χρηματοδοτηθούν σε ποσοστό 40 - 60%, ανάλογα με την περιφέρεια, στην οποία θα ιδρυθούν, ενώ παράλληλα θα καλυφθούν τα λειτουργικά έξοδα της κάθε επιχείρησης για το πρώτο έτος λειτουργίας της, οι δαπάνες για ενέργειες συμβουλευτικής (mentoring), καθώς και για την κάλυψη μίας νέας θέσης εργασίας.

Οι νέοι επιχειρηματίες θα πρέπει να έχουν την ιδιότητα του ανέργου- να είναι δηλαδή εγγεγραμμένοι στους καταλόγους του ΟΑΕΔ, να είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες άλλου κράτους μέλους της ΕΕ ή ομογενείς που έχουν δικαίωμα διαμονής και απασχόλησης στη χώρα μας, να διαθέτουν ΑΦΜ, να έχουν ηλικία 18-35 ετών και οι άντρες υποψήφιοι να έχουν απαλλαγεί από τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. Η επιχορήγηση ορίζεται σε 12 μήνες και ανέρχεται στο ποσό των 10.000 ευρώ για τη σύσταση επιχείρησης, ενώ τους παρέχεται και συμβουλευτική υποστήριξη μέσα από θεματικά εργαστήρια, υπηρεσίες καθοδήγησης, ενδυνάμωσης και επιχειρηματικής υποστήριξης, επιχειρηματικές αποστολές και εκθέσεις - δράσεις αριστείας. Η συμβουλευτική υποστήριξη μπορεί να ανέλθει στο μέγιστο ποσό των 3.000€.

1.3.1.6 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ

Το πρόγραμμα αναφέρεται σε ανέργους νέους έως 35 ετών, οι οποίοι επιθυμούν να απασχοληθούν στον πρωτογενή τομέα της οικονομίας. Στόχος είναι να επιτευχθεί μια βελτίωση στις δεξιότητες των νέων στον αγροτοδιατροφικό τομέα καθώς και η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης για την ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας στον πρωτογενή τομέα.

Στο πρόγραμμα περιλαμβάνεται επαγγελματική κατάρτιση σε θέματα επιχειρηματικότητας, έναρξης και διαχείρισης αγροτικής μονάδας. Επίσης, παρέχεται συμβουλευτική υποστήριξη σχετικά με την προετοιμασία και ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων, την επιλογή του είδους της επιχειρηματικής δράσης και του τρόπου διαχείρισής της, καθώς και ενημέρωση για πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης. Τέλος, παρέχεται βοήθεια στην εξεύρεση κονδυλίων για τη χρηματοδότηση της επιχείρησης και στον εντοπισμό ενδιαφερόμενων επενδυτών.

1.3.1.7 ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΜΕΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Το εν λόγω Εθνικό Δίκτυο αποβλέπει στη μείωση των ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή υφίστανται υλικές στερήσεις ή διαβιούν σε νοικοκυριά χωρίς εργαζόμενα μέλη. Το ΕΔΑΚΠ θα παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες σε αστέγους και άτομα που είτε βρίσκονται είτε απειλούνται από την κατάσταση φτώχειας. Θα δημιουργηθούν περίπου 200 Δίκτυα Κοινωνικής Παρέμβασης, τα οποία θα στελεχωθούν από άνεργους νέους έως 30 ετών για δύο χρόνια.

Τα Δίκτυα αυτά θα περιλαμβάνουν κοινωνικά παντοπωλεία, κοινωνικά φαρμακεία, ανοικτά κέντρα ημερήσιας υποδοχής αστέγων, τράπεζες χρόνου, δημοτικούς λαχανόκηπους, υπνωτήρια, δομές παροχής συσσιτίων και γραφεία διαμεσολάβησης.

1.3.1.8 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ

Στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης για άνεργους νέους έως 35 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και εταιρείες που κατέχουν πτυχίο, μεταπτυχιακό ή διδακτορικό Ελληνικών ΑΕΙ/ΤΕΙ, ή ισότιμου τίτλου σχολών της αλλοδαπής.

Το εν λόγω πρόγραμμα υλοποιείται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας προσφέροντας 27μηνη απασχόληση στους άνεργους σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Σε όσους άνεργους νέους είναι έως 24 ετών παρέχεται πλήρη απασχόληση για είκοσι επτά (27) μήνες, με ημερήσια επιχορήγηση είκοσι (20) ευρώ και όχι πέραν των είκοσι πέντε (25) ημερών το μήνα ως ημέρες, ενώ σε όσους είναι άνω των 24 ετών παρέχεται πλήρης απασχόληση για είκοσι επτά (27) μήνες, με ημερήσια επιχορήγηση είκοσι πέντε (25) ευρώ και όχι πέραν των είκοσι πέντε (25) ημερών το μήνα ως ημέρες ασφάλισης.

1.3.1.9 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ 10.000 ΑΝΕΡΓΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 16-24 ΕΤΩΝ

Με το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται σε 10.000 νέους ανέργους ηλικίας 16 έως 24 ετών η δυνατότητα να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Αυτό που επιχειρείται με το εν λόγω πρόγραμμα είναι η ενίσχυση των δεξιοτήτων και η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Η χρηματοδότηση γίνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού».

Σκοπός του προγράμματος είναι η επιχορήγηση των ιδιωτικών επιχειρήσεων για την απασχόληση των επιλεγμένων ανέργων για όλο το χρονικό διάστημα που δικαιούνται να λαμβάνουν το επίδομα ανεργίας και στη συνέχεια η επιχορήγηση των συνολικών μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών έως τη λήξη του προγράμματος. Ουσιαστικά, δηλαδή το πρόγραμμα περιλαμβάνει δύο φάσεις. Η πρώτη διαρκεί από την πρόσληψη του ωφελούμενου ανέργου μέχρι τη λήξη της διάρκειας επιχορήγησης, όπου ο ωφελούμενος αμείβεται με ποσό ίσο με το επίδομα ανεργίας και η δεύτερη φάση διαρκεί μέχρι το πέρας των 24 μηνών με επιχορήγηση 90% ή και 100% (στην περίπτωση που έχει προηγηθεί κατάρτιση) των συνολικών μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών για όλους τους κλάδους κύριας ασφάλισης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, της επικουρικής ασφάλισης του ΕΤΕΑΜ όπως και της –τυχόν– επικουρικής ασφάλισης εκτός ΕΤΕΑΜ, όπως υπολογίζεται επί των ακαθάριστων αποδοχών μέχρι του ύψους των 751,39 €52.

Με τη λήξη της επιχορήγησης οι επιχειρήσεις δεσμεύονται να διατηρήσουν το προσωπικό για δώδεκα (12) μήνες ακόμα, δίχως επιχορήγηση.

1.3.1.10 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στόχος της δράσης είναι η μείωση της ανεργίας και η προώθηση της κοινωνικής συνοχής. Με το πρόγραμμα εν ολίγοις επιχειρείται η προώθηση της Κοινωνικής Οικονομίας και της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, της ποικιλότητας των επιχειρηματικών μορφών, της κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης. Οι ΚΣΕ θα στελεχωθούν από ανέργους νέους 18 έως 29 ετών για δώδεκα μήνες. Σε όλους τους ωφελούμενους θα δοθεί πληροφόρηση, συμβουλευτική καθοδήγηση, εκπαίδευση στην Κοινωνική Οικονομία και την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα, καθώς και κατάρτιση στο αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης. Οι νέοι θα εργαστούν σε κάποια από τις κάτωθι ειδικότητες:

⁵² <http://www.epidotisimag.gr/2012/12/poia-epidotoumena-programmata-trexoun-oaed/>

- Συμβουλευτική και διοικητική υποστήριξη λειτουργίας
- Υπηρεσίες θερμοκοιτίδας (έδρα, γραμματεία, λογιστήριο, νομική υποστήριξη κλπ.)
- Υπηρεσίες δικτύωσης και δημοσιότητας ΚοινΣΕπ-πελατών
- Υπηρεσίες κατάρτισης μελών και εργαζομένων.

1.3.1.11 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Στη δράση αυτή επιχειρείται η μείωση του ποσοστού ανεργίας των νέων ερευνητών με υψηλή ειδίκευση και του τεχνικού προσωπικού (απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ) με ηλικία έως 35 ετών. Οι νέοι θα καταπιαστούν με ερευνητικές δραστηριότητες απασχολούμενοι σε επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομίας για διάστημα από 18 έως 36 μήνες. Μέσω της ερευνητικής δραστηριότητας των νέων θα αναβαθμιστούν ποιοτικά και ποσοτικά οι ανθρώπινοι πόροι για την έρευνα και οι νέοι μέσω της απασχόλησής τους θα αποκτήσουν ερευνητική και επαγγελματική εμπειρία.

Κάθε επιχείρηση μπορεί να προσλάβει έως 2 ερευνητές, των οποίων ο μισθός κατά 30% θα καλύπτεται από την ίδια την επιχείρηση και κατά 70% θα χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ.

1.3.1.12 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΜΕΣΩ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το πρόγραμμα αφορά σε άνεργες νέες ηλικίας από 18 έως 35 ετών και σκοπός του προγράμματος είναι τόσο η ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας όσο και η αύξηση της γυναικείας απασχόλησης. Προτεραιότητα θα δοθεί στις άνεργες γυναίκες που έχουν απολυθεί την τελευταία τριετία (2010 -2012), στις πολύτεχνες γυναίκες, στις επαπειλούμενες από τον κίνδυνο της ανεργίας γυναίκες και στις γυναίκες που υπάγονται στην ειδική κατηγορία των ΑμΕΑ. Τα επιχειρηματικά σχέδια που θα ληφθούν θα λάβουν χρηματοδότηση για τις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης (ενοίκια, λογαριασμοί ΔΕΚΟ, ασφαλιστικές εισφορές επιχειρηματία, δαπάνες ίδρυσης, έξοδα προβολής κλπ), τη σύνταξη και παρακολούθηση επιχειρηματικού σχεδίου, τις δαπάνες κατάρτισης, τις δαπάνες πρώτων υλών & ενδιάμεσων προϊόντων, καθώς και το ετήσιο μισθολογικό κόστος για τη δημιουργία νέας θέσης εργασίας. Εν ολίγοις το ποσό θα κυμαίνεται μεταξύ 10.000 και 20.000€ για το κάθε σχέδιο και επιπλέον 12.000€ για τη δημιουργία μιας νέας θέσης εργασίας (ΝΘΕ) διάρκειας 12 μηνών.

Το πρόγραμμα «Ολοκληρωμένη παρέμβαση για την στήριξη της Γυναικείας Απασχόλησης μέσω ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας» δίνει επιδότηση 100% σε άνεργες γυναίκες ηλικίας 18-64 ετών για την ίδρυση επιχείρησης, ακόμη και με έδρα το σπίτι. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων του ΕΣΠΑ⁵³.

1.3.1.13 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥΣ

Χίλιοι νέοι ναυτικοί ηλικίας 18 έως 30 ετών θα μπορέσουν μέσω του εν λόγω προγράμματος να λάβουν θεωρητική κατάρτιση και να αποκτήσουν πεντάμηνη πρακτική άσκηση σε πλοίο. Το υπουργείο Ναυτιλίας σε συνεργασία με το υπουργείο Εργασίας, πρόκειται να απασχολήσει χίλιους νέους ναυτικούς. Οι απολαβές των νέων για τη θεωρητική και την πρακτική άσκηση θα φτάνουν τα 1.000 ευρώ μηνιαίως.

1.3.1.14 ΣΤΗΡΙΞΗ ΝΕΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

Η Τράπεζα Πειραιώς διαθέτει 5.000 στρέμματα γης σε νέους αγρότες. Το «Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αγροτικής Επιχειρηματικότητας για Νέους» όπως ονομάστηκε η εν λόγω δράση περιλαμβάνει εκτός της διάθεσης γης και ένα πλήρες εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Προϋπόθεση συμμετοχής είναι η ηλικία, η οποία δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 35 έτη για τον κάθε συμμετέχοντα, καθώς και το απολυτήριο γυμνασίου, που όλοι θα πρέπει να έχουν λάβει. Για τους άνδρες ωφελούμενους, η ολοκλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεών τους ή η νόμιμη απαλλαγή τους από αυτές είναι μία ακόμα βασική προϋπόθεση.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει πρακτικές γνώσεις και κατευθύνσεις βιώσιμης διαχείρισης της γεωργικής επιχείρησης, χρησιμοποιώντας ορθές περιβαλλοντικές τεχνικές⁵⁴.

Η χρηματοδότηση των νέων αγροτών θα δοθεί από την Τράπεζα Πειραιώς και θα καλύπτει την εγκατάσταση των αγροτών, τις ανάγκες σε μηχανήματα, τα αγροεφόδια, τους σπόρους ή τα σποριόφυτα. Παράλληλα, η Τράπεζα θα φροντίσει για την πλήρη απορρόφηση της αγροτικής τους παραγωγής κατά τα πρώτα 3 έτη, ενισχύοντας ταυτόχρονα με συμβουλευτικές υπηρεσίες και πρακτικές κατευθύνσεις την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου που θα έχει δημιουργηθεί⁵⁴.

⁵³ <http://www.epidotisimag.gr/2013/01/3-programmata-epidotisi-neon-epixeiriseon/>

⁵⁴ <http://www.epidotisimag.gr/2013/06/programma-neoi-agrotes-trapeza-peiraios/>

1.3.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

1.3.2.1 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ⁵⁵

Το πρόγραμμα αυτό αφορά σε 5.000 μακροχρόνια άνεργους ηλικίας 55 έως 64 ετών. Οι ωφελούμενοι άνεργοι πρόκειται να απασχοληθούν σε επιχειρήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού (Δήμους και Περιφέρειες) με ποσό χρηματοδότησης 25€ για κάθε ημέρα πλήρους απασχόλησης. Η απασχόληση θα διαρκέσει 24 μήνες και μετά τη λήξη της επιχορήγησης οι ΟΤΑ υποχρεούνται να διατηρήσουν για τρεις ακόμα μήνες το προσωπικό που είχε προσληφθεί, χωρίς να δίδεται επιχορήγηση.

1.3.2.2 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΠΛΗΣΙΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα καλούνται να προσλάβουν 2500 άνεργους, οι οποίοι βρίσκονται πλησίον της σύνταξης. Δηλαδή, όσοι χρειάζονται ακόμα 5 χρόνια για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας τους για τη συνταξιοδότηση ή όσοι χρειάζονται έως 1500 ένσημα και ο τελευταίος ασφαλιστικός τους φορέας είναι το ΙΚΑ.

Η διάρκεια της επιδότησης καθορίζεται από ένα (1) μήνα έως και εξήντα (60), κατ' ανώτατο όριο μήνες, ενώ κάθε ημέρα πλήρους απασχόλησης επιδοτείται με 22 € για τον πρώτο χρόνο, 24 € για τον δεύτερο χρόνο, 26 € για τον τρίτο χρόνο, 28 € για τον τέταρτο χρόνο, και 30 € για τον πέμπτο χρόνο.

⁵⁵ <http://www.epidotisimag.gr/2012/12/poia-epidotoumena-programmata-trexoun-oaed/>

1.3.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ

1.3.3.1 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ⁵⁶

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ενίσχυσης ΜΜΕ αφορά σε μια πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που στόχο έχει να ενισχύσει επιχειρήσεις με μικρό ή μεσαίο μέγεθος. Το πρόγραμμα έχει στόχο να χρηματοδοτήσει υφιστάμενες ή νεοσύστατες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε κάποιον από τους τομείς του «Τουρισμού», της «Μεταποίησης» ή του «Εμπορίου και των Υπηρεσιών». Η χρηματοδότηση πραγματοποιείται από το ΕΤΠΑ και το Εθνικό Πρόγραμμα Επενδύσεων και το ποσό της χρηματοδότησης ανέρχεται σε 456 εκ. ευρώ. Συγκεκριμένα, για τον κλάδο του τουρισμού θα δοθεί χρηματοδότηση από 20.000 έως 300.000 ευρώ, για τον κλάδο της μεταποίησης από 30.000 έως 300.000 ευρώ και για τον κλάδο του Εμπορίου και των Υπηρεσιών από 20.000 έως 100.000 ευρώ.

Το ποσοστό της επιδότησης είναι από 40% – 60% ανάλογα με την Περιφέρεια και το μέγεθος της επιχείρησης. Το υπόλοιπο ποσό μέχρι το 100% μπορεί να καλυφθεί από χρήματα του νέου επιχειρηματία, από τραπεζικό δάνειο, ακόμη και δάνειο με ευνοϊκούς όρους χρηματοδοτούμενο από το ΕΤΕΑΝ⁵⁷.

Η ανεργία, η ηλικία και το φύλο στο συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν απαιτούν προϋποθέσεις για τη συμμετοχή.

1.3.3.2 ΣΤΗΡΙΞΗ ΝΕΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ

Το πρόγραμμα αυτό δίνει τη δυνατότητα σε άνεργους ηλικίας 22 έως 64 ετών να συστήσουν τη δική τους επιχείρηση. Η επιδότηση ανέρχεται στα 24.000€ και αφορά στην κάλυψη του 100% του κόστους. Στο πρόγραμμα περιλαμβάνονται όλες οι ειδικότητες με εξαίρεση κάποιους συγκεκριμένους κλάδους όπως τα κλειστά

⁵⁶ <http://sfedona.gr/content/%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%B-%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1-%CE%B5%CE%BD%CE%B9%CF%83%CF%87%CF%85%CF%83%CE%B7%CF%83-%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%B5%CF%83%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD-0>

⁵⁷ <http://www.epidotisimag.gr/2013/01/3-programmata-epidotisi-neon-epixeiriseon/>

επαγγέλματα, τις εποχικές επιχειρήσεις, τις καντίνες, τα νυχτερινά μαγαζιά και τα φροντιστήρια.

Οι ωφελούμενοι άνεργοι αφού ολοκληρώσουν την εξατομικευμένη παρέμβαση και αφού παρακολουθήσουν το σεμινάριο επιχειρηματικότητας, κάνουν έναρξη της προς σύσταση επιχείρησης. Τέλος, η επιδότηση, που εντάσσεται στον προϋπολογισμό του ΕΣΠΑ, θα δοθεί σε 4 ισόποσες δόσεις, η πρώτη μετά την έγκριση της αίτησης και η τελευταία μετά από 3 χρόνια⁵⁸.

1.3.3.3 ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Το εν λόγω πρόγραμμα αφορά μόνο στις περιφέρειες του Ν. Αιγαίου και της Στερεάς Ελλάδος και μόνο σε 600 πρώην εργαζόμενους των επιχειρήσεων ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.», «ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.», «Γ.Η. ΣΚΟΥΡΤΗΣ Α.Ε.Γ.Α.», «ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. (GENERAL UNION)», «ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α. (GENERAL TRUST)» και «ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ και 200 πρώην εργαζόμενους που προέρχονται από την επιχείρηση «COMMERCIAL VALUE»

Οι 800 άνεργοι των ανωτέρω επιχειρήσεων θα απασχοληθούν εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες επιβάλλεται να μην έχουν προβεί σε απολύσεις το τελευταίο εξάμηνο από την αίτηση υπαγωγής στο πρόγραμμα. Η ημερήσια επιχορήγηση ανέρχεται σε 36€ ημερησίως, ενώ το προσωπικό που θα προσληφθεί θα παραμείνει στην εταιρεία για 12 μήνες επιπλέον. Το ποσό της επιχορήγησης για κάθε νέο ελεύθερο επαγγελματία που υπάγεται στο πρόγραμμα ανέρχεται στα 30.000,00 €.

1.3.3.4 ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΝΕΝΑΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ⁵⁹

Το πρόγραμμα αυτό στοχεύει στη χρηματοδότηση ανέργων που ανήκουν σε οικογένειες χωρίς κανέναν εργαζόμενο προκειμένου να απασχοληθούν σε κοινωνικά δρώσιμα. Από κοινού τα υπουργεία Εργασίας και Ανάπτυξης χρηματοδοτούν την εφαρμογή του Προγράμματος⁶⁰.

Βασική πηγή χρηματοδότησης θα είναι για άλλη μια φορά το ΕΚΤ, το οποίο αυτή τη φορά καλείται να χρηματοδοτήσει 400.000 ανέργους, οι οποίοι θα ενταχθούν στην

⁵⁸ <http://www.epidotisimag.gr/2013/01/3-programmata-epidotisi-neon-epixeiriseon/>

⁵⁹ <http://www.pelop.gr/?page=article&DocID=102815&srv=27>

⁶⁰ <http://www.epidotisimag.gr/2013/06/programma-anergoi-oikogenion-xwris-ergazomeno/>

αγορά εργασίας μέσα από το εν λόγω πρόγραμμα του ΟΑΕΔ. Βασική προϋπόθεση είναι οι άνεργοι να αποτελούν μέλη οικογενειών χωρίς κανέναν εργαζόμενο.

Το πρόγραμμα αυτό αρχικά θεωρήθηκε μη αναπτυξιακό και άργησε αρκετά να εγκριθεί η χρηματοδότησή του, καθώς, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το ΕΚΤ δεν χρηματοδοτεί κοινωνικές δράσεις. Ωστόσο, το υπουργείο Ανάπτυξης απαίτησε να διασφαλιστούν οι απαραίτητοι πόροι για την υλοποίησή του και έτσι, αργότερα, το σχέδιο του υπ. Εργασίας και του ΟΑΕΔ τέθηκε σε εφαρμογή.

1.3.3.5 ΤΟΠΙΚΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η δράση αυτή απευθύνεται σε 680 πρώην εργαζόμενους των επιχειρήσεων: «ΤΕΞΑΠΡΕΤ Α.Ε.», «MAXIM ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ Α.Ε.», «ROBERTO A.B.E.E.», «NOBA KNIT A.E.» «BELLEA.E.», «ΠΑΚ. ΚΕΝΤΑΠΟΤΖΙΔΗ Α.Ε.», «ΕΥΡΩΒΑΦΗ Α.Ε.», «EUROHOUSE A.E.», «ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ Α.Ε.» «ΜΙΝΟΣ ΑΒΕΕ» και «ΑΜΑΣΑ ΑΕΒΕ» του Νομού Θεσσαλονίκης, οι οποίοι θα απασχοληθούν σε κάποια επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα, η οποία θα συμμετέχει στο πρόγραμμα. Κάθε ωφελούμενος δικαιούται για 24 μήνες το ποσό των 20€ για κάθε ημέρα πλήρους απασχόλησης και 10€ για κάθε ημέρα μερικής απασχόλησης. Η κάθε επιχείρηση που θα συμμετέχει στο πρόγραμμα υποχρεούται να διατηρήσουν το προσωπικό που προσέλαβαν για 12 επιπλέον μήνες.

1.3.3.6 ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Με το εν λόγω πρόγραμμα διατηρούνται 10.000 θέσεις εργασίας σε ξενοδοχειακά καταλύματα στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Στα ξενοδοχειακά καταλύματα περιλαμβάνονται α) Ξενοδοχεία κλασικού τύπου, β) Ξενοδοχεία τύπου ΜΟΤΕΛ, γ) Ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων, δ) Ξενοδοχεία κλασικού τύπου και επιπλωμένων διαμερισμάτων, ε) Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις με ή χωρίς οικίσκους (ΚΑΜΠΙΝΓΚ). Όλοι οι τύποι ξενοδοχειακών καταλυμάτων δεν θα πρέπει να έχουν προβεί σε απολύσεις το τελευταίο τρίμηνο πριν την αίτηση υπαγωγής τους στο πρόγραμμα.

Οι ωφελούμενοι επιχορηγούνται για δώδεκα μήνες με το ποσό που αντιστοιχεί στο 40% των μηνιαίων εισφορών που βαρύνουν τον εργοδότη (εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές) για όλους τους κλάδους κύριας ασφάλισης του Ι.Κ.Α.–Ε.Τ.Α.Μ. της επικουρικής ασφάλισης του Ε.Τ.Ε.Α.Μ., και του ειδικού λογαριασμού

ξενοδοχοϋπαλλήλων, επί των ακαθάριστων αποδοχών μέχρι του ύψους των 1007,10 €.

1.3.3.7 ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΑΜΕΑ, ΑΠΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

Με το πρόγραμμα αυτό δίνεται επιδότηση σε εκείνες τις επιχειρήσεις, οι οποίες θα προσλάβουν Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ), Απεξαρτημένους από εξαρτησιογόνες ουσίες, Αποφυλακισμένους, Νεαρά Παραβατικά Άτομα ή Νεαρά Άτομα που βρίσκονται σε κοινωνικό κίνδυνο. Το πρόγραμμα καλύπτει τις συνολικές ασφαλιστικές εισφορές των ωφελούμενων που θα απασχοληθούν σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, Συνεταιρισμούς, Επαγγελματικά Σωματεία και Ενώσεις αυτών, Σωματεία, Αστικές Εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς

Για να υπαχθεί μια επιχείρηση στο πρόγραμμα, δεν θα πρέπει να έχει προβεί, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου πριν την αίτηση υπαγωγής στο πρόγραμμα, σε μείωση προσωπικού, λόγω καταγγελίας σύμβασης. Οι ωφελούμενοι θα επιχορηγηθούν με ποσό ίσο με το 100% επί των συνολικών μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτών και εργαζομένων) για όλους τους κλάδους κύριας ασφάλισης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, της επικουρικής ασφάλισης του ΕΤΕΑΜ όπως και της –τυχόν– επικουρικής ασφάλισης εκτός ΕΤΕΑΜ, που αντιστοιχούν στην πλήρη ή μερική απασχόληση και για τα τρία έτη από την κάθε πρόσληψη, όπως υπολογίζεται επί των ακαθάριστων αποδοχών μέχρι του ύψους των 751,39 € για χρονικό διάστημα 36 μηνών.

Οι ωφελούμενοι άνεργοι θα πρέπει να είναι ηλικίας 18 έως 64 ετών.

1.3.3.8 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΠΑΒΕΤ) που διαχειρίζεται η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας χρηματοδοτεί τις ελληνικές επιχειρήσεις για έργα βιομηχανικής έρευνας και πειραματικής ανάπτυξης⁶¹. Απώτερος στόχος του ΠΑΒΕΤ είναι η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων. Μόνο έτσι μπορεί να επιτευχθεί έξοδος από την κρίση που αντιμετωπίζουμε. Η καινοτομία των υπηρεσιών και η παραγωγή προστιθέμενης αξίας στα αγαθά αποτελούν τα μυστικά για αύξηση της ανταγωνιστικότητας.

⁶¹ <http://www.epidotisimag.gr/2013/06/xrimatodotiseis-epixeiriseon-pabet-2013/>

Οι επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν θα πρέπει να προωθούν την έρευνα, την τεχνολογία και την καινοτομία, να αναπτύσσουν νέα ή βελτιωμένα προϊόντα με υψηλή προστιθέμενη αξία, θα βελτιώνουν την παραγωγικότητα και θα διεισδύουν σε νέες αγορές και θα μεταφέρουν την τεχνολογία σε παραδοσιακούς κλάδους της εγχώριας βιομηχανίας.

Οι χρηματοδοτήσεις επιχειρήσεων από το ΠΑΒΕΤ εστιάζουν στους κάτωθι τομείς οικονομικής δραστηριότητας:

- Γεωργία, Αλιεία, Κτηνοτροφία και Βιοτεχνολογία
- Τρόφιμα/ Ποτά
- Ενέργεια
- Περιβάλλον
- Χημικές διεργασίες
- Φαρμακευτικά/ Καλλυντικά προϊόντα
- Υλικά
- Πληροφορική, Τηλεπικοινωνίες και Αυτοματισμούς

Το ΠΑΒΕΤ 2013 χρηματοδοτεί δαπάνες επιχειρήσεων για:

- Προσωπικό
- Όργανα και εξοπλισμό
- Αγορά τεχνολογίας – τεχνογνωσίας
- Έρευνα βάσει σύμβασης (από νομικά και φυσικά πρόσωπα)
- Συμπληρωματικές ενέργειες
- Αναλώσιμα και λοιπά έξοδα
- Κατοχύρωση δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας

Κάθε επενδυτική δραστηριότητα μπορεί να χρηματοδοτηθεί από 400.000€ (εάν στη πρόταση συμμετέχουν 1 ή 2 επιχειρήσεις) ή 800.000 ευρώ (εάν στη πρόταση συμμετέχουν τουλάχιστον 3 επιχειρήσεις) και η χρηματοδότηση αυτή πραγματοποιείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα» – ΕΠΑΝ II και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Περιφερειών σε μετάβαση, του ΕΣΠΑ 2007-13. Η συνολική δημόσια δαπάνη του προγράμματος ανέρχεται σε 19,8 εκ. €.

1.3.3.9 LEADER ΑΛΙΕΙΑΣ

Μέσω του Leader Αλιείας του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πρόκειται να επιδοτηθούν επενδύσεις στην Εύβοια και τη Χίο ύψους 9 εκατ. ευρώ (4.690.000€ στην Εύβοια και 4.600.000€ στη Χίο). Για να επιδοτηθεί ωστόσο μια

επιχείρηση θα πρέπει να δραστηριοποιείται σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ή γενικά να αφορά σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό ή στο αλιευτικό και θαλάσσιο περιβάλλον, αλλά και βιοτεχνικές μονάδες αλιευτικών προϊόντων, με ιδιαίτερη έμφαση σε οικοτεχνίες παραδοσιακού χαρακτήρα⁵⁰.

Για τα καταλύματα οι προδιαγραφές ίδρυσης έχουν καθοριστεί σε συνεργασία με το υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης. Σε κάθε περίπτωση, η δυναμικότητα των μονάδων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 40 κλίνες.

Επίσης, μπορούν να χρηματοδοτηθούν και επενδύσεις οι οποίες να μην σχετίζονται άμεσα με την αλιεία, αλλά να αφορούν αθλητικές δραστηριότητες στο θαλάσσιο περιβάλλον, να εξυπηρετούν τον οικοτουρισμό, τον αλιευτικό τουρισμό, τον θαλάσσιο και καταδυτικό τουρισμό, να ασχολούνται με βιοτεχνικές μονάδες αλιευτικών προϊόντων, να δραστηριοποιούνται στην οικοτεχνία, τη χειροτεχνία, την παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης ή επενδύσεις που παράγουν είδη διατροφής μετά την α' μεταποίηση.

Το συνολικό ύψος του προϋπολογισμού κάθε επένδυσης που είναι επιλέξιμο προς χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 700.000 ευρώ για την κατηγορία των καταλυμάτων, τις 500.000 ευρώ για τις λοιπές επενδύσεις και τις 300.000 ευρώ σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού⁶².

⁶² <http://www.epidotisimag.gr/2013/05/anoixe-leader-alieias/>

2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στα πλαίσια της επικείμενης ενεργοποίησης της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και δεδομένου ότι έχουν επιτευχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό οι μέχρι τώρα δράσεις της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης, καθίσταται αναγκαία η συνέχιση τη πολιτικής αυτής σε συνδυασμό με μια σωστή οικονομική πολιτική, ώστε να επιτευχθεί κοινωνική πρόοδος και οικονομική ευημερία.

Ωστόσο, τα τελευταία τέσσερα χρόνια λόγω της οικονομικής κρίσης παρατηρείται δυσκολία στην προώθηση κοινωνικών δράσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και πολύ περισσότερο σε εθνικό, καθότι πρωταρχικός στόχος των ευρωπαϊκών εταίρων θεωρείται πλέον η αποκατάσταση του οικονομικού συστήματος και η βιωσιμότητά του, κάτι που θεωρείται ότι θα επιφέρουν με τη σειρά τους αποκατάσταση των κοινωνικών κεκτημένων. Επιπρόσθετο εμπόδιο στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής είναι η μείωση του ενωσιακού προϋπολογισμού που επιφέρει αντίστοιχη μείωση στις χρηματοδοτήσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως η εκπαίδευση, η κοινωνική πρόνοια και η απασχόληση.

Έχοντας μελετήσει την πολιτική απασχόλησης της Ένωσης και τα μέτρα που ακολουθούνται σε εθνικό επίπεδο θεωρώ πως τις επερχόμενες δεκαετίες του 21^{ου} αιώνα η κοινωνική πολιτική δεν θα πρέπει να περιορίζεται σε μέτρα επιδοματικού χαρακτήρα, αλλά σε δράσεις που θα διασφαλίζουν ενεργούς κοινωνικούς ρόλους για όλους τους πολίτες κάθε ηλικίας στο κοινωνικό και οικονομικό σύστημα. Μοναδική λύση για τη διασφάλιση οικονομικής προόδου είναι η διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου κοινωνικής πολιτικής που θα αποβλέπει στην παροχή κινήτρων ένταξης των πολιτών στην παραγωγική διαδικασία και θα συνδράμει στη γρήγορη ένταξη των νέων στον επαγγελματικό στίβο.

Η κοινωνική πολιτική δεν θα μπορέσει, ωστόσο, να επιφέρει σωστά και γρήγορα αποτελέσματα, αν δεν συνδυαστεί ορθά και επαρκώς με την οικονομική πολιτική της εκάστοτε χώρας. Τι αποτέλεσμα θα υπάρξει, δηλαδή, αν η κυβέρνηση μιας χώρας επιθυμεί να μειώσει την ανεργία και να αυξήσει την απασχόληση των νέων, αν παράλληλα δεν προσφέρει στους εργοδότες κίνητρα για νέες προσλήψεις; Ποιο θα είναι το αποτέλεσμα αν η πολιτεία επιθυμεί περισσότερους εργαζόμενους, αλλά το επίπεδο των μισθών είναι τόσο χαμηλό που δεν εξυπηρετεί ούτε την κάλυψη των βασικών τους αναγκών;

Σ' αυτή τη δύσκολη συγκυρία που όλοι βιώνουμε και καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε συλλογικά θεωρώ πως απαιτείται συνοχή και αλληλεγγύη. Απαιτείται στήριξη των πολιτών από τη μεριά της πολιτείας, οικονομική βοήθεια των ανέργων και των χαμηλόμισθων, σεβασμός των κοινωνικών τους δικαιωμάτων, συλλογική δράση και, τέλος, μείωση των πάσης φύσεως φορολογικών συντελεστών, ώστε να δοθεί μια

ανάσα στους πολίτες και να τονωθεί η προσφορά εργασίας από μέρους των εργοδοτών.

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- Υφαντόπουλος Ν. Γιάννης, Η Κοινωνική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Παπαγιάννης Δον., Ευρωπαϊκό Δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα- Κομοτηνή, 2011.
- http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/5/13/index.tkl?lang=gr&all=1&pos=148&s=1&e=10
- <http://www.cy2012.eu/el/page/employment-and-social-policy>
- http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/treaties/treaties_singleact_el.htm
- <https://osha.europa.eu/el/legislation/directives/directives-intro>
- <https://osha.europa.eu/el/legislation/directives/the-osh-framework-directive>
- http://europa.eu/legislation_summaries/glossary/open_method_coordination_el.htm
- <http://www.consilium.europa.eu/policies/council-configurations/employment,-social-policy,-health-and-consumer-affairs.aspx?lang=el>
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=750&langId=el>
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=86&langId=el>
- http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/community_employment_policies/c11332_el.htm
- <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=el>
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=el&catId=836>
- <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=COMPARL&reference=E-483.720&format=PDF&language=EL&secondRef=01>
- http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/social_agenda/c10155_el.htm
- <http://ande.isma.lv/Gr/10100.htm>
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=101&langId=el>
- http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/equality_between_men_and_women/c10938_el.htm
- http://www.equal-greece.gr/images/logo/perilipsi_anatheorimenou_programmatos.pdf
- <http://www.oaed.gr/el/2011-11-11-09-41-37/19-categories-greek/on-line/534--eures>
- <http://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=27&acro=eures&lang=el>
- http://ec.europa.eu/news/employment/121203_el.htm
- http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/community_employment_policies/c10205_el.htm
- <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:118:0021:0022:EL:PDF>
- Απόφαση 2010/707/ΕΕ του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2010, για τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 308 της 24.11.2010, σ. 46).

- <http://www.europedia.moussis.eu/discus/discus-1265911417-201373-5112.tkl?lang=gr>
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=950&langId=el>
- http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/community_employment_policies/c11327_el.htm
- [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-13-464_el.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-464_el.htm)
- <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1>
- <http://www.vlioras.gr/Philologia/Composition/Anergia.htm>
- <http://www.dealnews.gr/oikonomia/item/44186-%CE%95%CE%95-%CE%9C%CE%AD%CF%84%CF%81%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%AD%CE%BC%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1%CF%82>
- <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=512330>
- <http://www.parapolitika.gr/ArticleDetails/tabid/63/ArticleID/596091/%C2%ABP%20roti-proteraiotita%C2%BB-i-katapolemisi-tis-anergas-ton-neon-ga-tin-EE.aspx>
- <http://www.consilium.europa.eu/homepage/highlights/council-agrees-on-youth-guarantee?lang=el>
- <http://epixeirein.gr/2012/06/12/%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%AC-%CE%BC%CE%AD%CF%84%CF%81%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%AD%CE%BC%CE%B7%CF%83%CE%B7/>
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=el&catId=1006>
- <http://www.voucher.gov.gr/project/view/id/6>
- <http://www.epidotisimag.gr/2013/05/epixorigisi-anergon-ergasia-tourismos/>
- [http://www.espa.gr/Lists/Custom_Announcements/Attachments/471/130110 Sxedio Drasis Neon Pliroforiako Entypo.pdf](http://www.espa.gr/Lists/Custom_Announcements/Attachments/471/130110%20Sxedio%20Drasis%20Neon%20Pliroforiako%20Entypo.pdf)
- <http://www.capital.gr/news.asp?id=1737606>
- http://www.e-erevna.gr/portal/%CE%B5%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%AD%CF%81%CF%89%CF%83%CE%B7/local-news/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1-%CE%AD%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%BE%CE%B7%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%80%CF%84%CF%85%CF%87%CE%B9%CE%BF%CF%8D%CF%87%CE%BF%CF%85%CF%82-%CE%B1%CF%80%CF%8C-%CF%84%CE%BF%CE%BD-%CE%9F%CE%91%CE%95%CE%94%20newspaper_portal%20201306094830.html
- <http://www.protothema.gr/economy/article/?aid=269874>
- <http://www.epidotisimag.gr/2012/12/poia-epidotoumena-programmata-trexoun-oad/>

- <http://www.protothema.gr/economy/article/?aid=269874>
- <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%84%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1>
- <http://www.epidotisimag.gr/2012/12/poia-epidotoumena-programmata-trexoun-oaed/>
- <http://www.epidotisimag.gr/2013/01/3-programmata-epidotisi-neon-epixeiriseon/>
- <http://www.epidotisimag.gr/2013/06/programma-neoi-agrotes-trapeza-peiraios/>
- <http://sfedona.gr/content/%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%BF-%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1-%CE%B5%CE%BD%CE%B9%CF%83%CF%87%CF%85%CF%83%CE%B7%CF%83-%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%B5%CF%83%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD-0>
- <http://www.epidotisimag.gr/2013/01/3-programmata-epidotisi-neon-epixeiriseon/>
- <http://www.epidotisimag.gr/2013/01/3-programmata-epidotisi-neon-epixeiriseon/>
- <http://www.epidotisimag.gr/2012/12/poia-epidotoumena-programmata-trexoun-oaed/>
- <http://www.pelop.gr/?page=article&DocID=102815&srv=27>
- <http://www.epidotisimag.gr/2013/06/programma-energoi-oikogenion-xwris-ergazomeno/>
- <http://www.epidotisimag.gr/2013/06/xrimatodotiseis-epixeiriseon-pabet-2013/>
- <http://www.epidotisimag.gr/2013/05/anoixe-leader-alieias/>
- http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/job_creation_measures/l60015_el.htm
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=326&langId=el>
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=115&langId=en>